Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2025/6233

21.11.2025

OBVESTILO KOMISIJE

Smernice za uporabo zakonodajnega okvira EU o splošni varnosti proizvodov s strani podjetij

(Besedilo velja za EGP)

(C/2025/6233)

KAZALO

1. **Uvod** ... 2
1.1 Katera podjetja morajo izpolnjevati obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov? ... 2
1.2 Kaj je varen proizvod? ... 4
2. **Katero je področje uporabe uredbe o splošni varnosti proizvodov?** ... 6
2.1. Katere vrste proizvodov in prodajnih kanalov so zajete v uredbi o splošni varnosti proizvodov? ... 6
2.2. Povezava s harmonizacijsko zakonodajo EU in drugo zakonodajo EU ... 7
2.3. Katere vrste proizvodov so izključene iz področja uporabe uredbe o splošni varnosti proizvodov? ... 8
3. **Moje odgovornosti** ... 8
3.1. Gospodarski subjekti ... 9
3.1.1. Sem proizvajalec: kakšne so moje obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov? 9
Kontrolni seznam za proizvajalca ... 17
3.1.2. Sem pooblaščeni zastopnik: kakšne so moje obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov? ... 18
Kontrolni seznam za pooblaščenega zastopnika ... 19
3.1.3. Sem uvoznik: kakšne so moje obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov? ... 19
Kontrolni seznam za uvoznika ... 24
3.1.4. Sem distributer: kakšne so moje obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov? .. 25
Kontrolni seznam za distributerja ... 27
3.1.5. Sem ponudnik storitev odpremnih skladišč: kakšne so moje obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov? ... 28
Kontrolni seznam za ponudnika storitev odpremnih skladišč ... 28
3.2. Gospodarski subjekt, ki je prevzel tudi vlogo odgovorne osebe ... 28
Kontrolni seznam za odgovorno osebo v EU ... 30
3.3. Ponudniki spletnih tržnic ... 31
Kontrolni seznam za ponudnike spletnih tržnic ... 33
3.4. Splošne obveznosti in orodja ... 34
3.4.1. Obveščanje potrošnikov o odpoklicih proizvodov iz varnostnih razlogov in varnostnih opozorilih ... 34
3.4.2. Kakšne možnosti za uveljavljanje zahtevkov naj ponudim potrošnikom, če sprožim odpoklic proizvoda iz varnostnih razlogov? ... 36
3.4.3. Kaj je Safety Business Gateway? ... 38
3.4.4. Bistvena sprememba ... 39
3.4.5. Sodelovanje z organi za nadzor trga ... 39
4. **Kje lahko dobim več informacij?** ... 39
5. **Zaključek** ... 41

1. **Uvod**

Nova **uredba o splošni varnosti proizvodov, tj. Uredba (EU) 2023/988 (v nadaljnjem besedilu: uredba o splošni varnosti proizvodov)** ([1]), od 13. decembra 2024 določa nov splošni okvir za varnost potrošniških neživilskih proizvodov v EU. Poleg tega je razveljavila prejšnjo direktivo o splošni varnosti proizvodov (Direktiva 2001/95/ES) ([2]).

Namen teh smernic, ki jih zahteva člen 17(2) uredbe o splošni varnosti proizvodov, je pomagati podjetjem, zlasti malim in srednjim podjetjem (MSP), vključno z mikropodjetji, pri boljšem razumevanju in izpolnjevanju obveznosti iz te nove uredbe. Da bi zagotovila ta cilj, se je Komisija pri pripravi teh smernic posvetovala s predstavniki MSP in mikropodjetij v okviru svetovalnega odbora za MSP ter upoštevala tudi vprašanja deležnikov o razlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov v prvem letu njenega izvajanja.

Glavni cilj uredbe o splošni varnosti proizvodov je zagotoviti, da se na trg EU dajo ali so na njem dostopni samo varni proizvodi. Pomembno je zaščititi potrošnike v EU pred nevarnimi proizvodi in zagotoviti enake konkurenčne pogoje za podjetja.

Uredba o splošni varnosti proizvodov določa splošno varnostno zahtevo, da **smejo gospodarski subjekti na trg EU dati le varne proizvode ali na njem omogočati dostopnost le varnih proizvodov**. Uredba o splošni varnosti proizvodov določa usklajen sklop minimalnih varnostnih zahtev za proizvode, ki jih morajo izpolnjevati podjetja za zagotovitev, da so na trgu EU v prometu samo varni proizvodi. Za proizvode se uporablja, če na podlagi prava Unije, ki ureja varnost zadevnih proizvodov ali tveganje, povezano s takimi proizvodi, ni posebnih določb z enakim ciljem.

Nacionalni organi za nadzor trga uveljavljajo obveznosti, določene v uredbi o splošni varnosti proizvodov. Preverjajo, ali so proizvodi na trgu EU varni in ali podjetja izpolnjujejo svoje obveznosti. Če se odkrije nevaren proizvod, se države članice medsebojno obvestijo prek sistema hitrega obveščanja Safety Gate, ki ga upravlja Evropska komisija, javnost pa je obveščena prek portala Safety Gate ([3]). Države članice lahko podjetjem, ki kršijo svoje obveznosti iz uredbe o splošni varnosti proizvodov, naložijo tudi denarno kazen.

To obvestilo je namenjeno le zagotovitvi smernic – pravno veljavna so samo besedila same zakonodaje EU. Vsaka uradna razlaga zakonodaje mora izhajati iz besedila uredbe o splošni varnosti proizvodov ali druge zadevne zakonodaje Unije. Zavezujoča razlaga zakonodaje EU je v izključni pristojnosti Sodišča Evropske unije. Stališča, izražena v teh smernicah, ne morejo vplivati na stališče, ki bi ga Komisija morda zastopala pred Sodiščem.

Informacije v teh smernicah so zgolj splošne in se ne nanašajo na nobenega določenega posameznika ali subjekt.

Niti Evropska komisija niti nobena oseba, ki deluje v njenem imenu, ni odgovorna za kakršno koli uporabo v nadaljevanju navedenih informacij. Te smernice odražajo stanje v času njihove priprave. Zato se lahko pozneje spremenijo.

1.1 **Katera podjetja morajo izpolnjevati obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov?**

Vsa podjetja, vključena v dobavno verigo, imajo svojo vlogo pri zagotavljanju varnosti proizvodov in morajo zato izpolnjevati ustrezne obveznosti.

Obveznosti iz uredbe o splošni varnosti proizvodov so pomembne za podjetja vseh velikosti ([4]).

([1]) Uredba (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o splošni varnosti proizvodov, spremembi Uredbe (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive (EU) 2020/1828 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Sveta 87/357/EGS (UL L 135, 23.5.2023, str. 1).

([2]) Direktiva 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov (UL L 11, 15.1.2002, str. 4).

([3]) Spletno mesto portala Safety Gate: https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/home.

([4]) Z izjemo nekaterih obveznosti ponudnikov spletnih tržnic, kot je pojasnjeno v točki 3.3 teh smernic.

Uredba o splošni varnosti proizvodov na splošno razlikuje med dvema glavnima kategorijama podjetij:

A) **Gospodarski subjekti**: proizvajalec, pooblaščeni zastopnik, uvoznik, distributer, ponudnik storitev odpremnih skladišč ali vsaka druga fizična ali pravna oseba, ki mora izpolnjevati obveznosti v zvezi s proizvodnjo proizvodov ali omogočanjem njihove dostopnosti na trgu v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov.

— Proizvajalec je vsaka fizična ali pravna oseba, ki proizvaja proizvod ali za katero se tak proizvod načrtuje ali izdeluje in ki trži ta proizvod pod imenom ali blagovno znamko te osebe.

— Pooblaščeni zastopnik je vsaka fizična ali pravna oseba s sedežem v EU, ki jo je proizvajalec pisno pooblastil, da v njegovem imenu izvaja določene naloge, povezane z obveznostmi proizvajalca na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov.

— Uvoznik je vsaka fizična ali pravna oseba s sedežem v EU, ki da proizvod iz tretje države na trg EU.

— Distributer je vsaka fizična ali pravna oseba v dobavni verigi, ki ni proizvajalec ali uvoznik in ki omogoči dostopnost proizvoda na trgu.

— Ponudnik storitev odpremnih skladišč je vsaka fizična ali pravna oseba, ki v okviru poslovne dejavnosti ponuja vsaj dve od naslednjih storitev: skladiščenje, pakiranje, naslavljanje ali odpremo, ne da bi bila lastnica zadevnih proizvodov, pri čemer so izvzete poštne storitve, kakor so opredeljene v členu 2, točka 1, Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta, storitve dostave paketov, kakor so opredeljene v členu 2, točka 2, Uredbe (EU) 2018/644 Evropskega parlamenta in Sveta, in vse druge poštne storitve ali storitve tovornega prometa.

— Odgovorna oseba za proizvode, dane na trg EU (v nadaljnjem besedilu: odgovorna oseba), je gospodarski subjekt s sedežem v EU, ki je pristojen za opravljanje nalog iz člena 4(3) uredbe o nadzoru trga (Uredba (EU) 2019/1020) in iz uredbe o splošni varnosti proizvodov (za podrobnosti o teh nalogah glej točko 3.2).

B) **Ponudniki spletnih tržnic**

Ponudniki spletnih tržnic zagotavljajo posredniške storitve za ponudbe tretjih trgovcev in potrošnikov (med podjetji in potrošniki) prek spletnega vmesnika, kot je splošno določeno v skladu z Uredbo (EU) 2022/2065 (akt o digitalnih storitvah).

V skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov izraz „**trgovec**“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki sama ali prek druge osebe, ki nastopa v imenu te fizične ali pravne osebe, deluje za namene v zvezi s trgovsko, poslovno, obrtno ali poklicno dejavnostjo.

Zgolj transakcije med potrošniki ne spadajo na področje uporabe uredbe o splošni varnosti proizvodov.

Vaše podjetje morda spada v več kot eno kategorijo podjetij, kar je odvisno od storitve, ki jo zagotavlja za različne proizvode. Storitev, ki jo ponujate za določeni proizvod, določa, ali nastopate kot gospodarski subjekt ali kot ponudnik spletne tržnice.

Primer 1: *Podjetje, ki preprodaja proizvode, je lahko (i) distributer za proizvode, ki jih je kupilo od proizvajalca in jih preprodaja na trgu, in (ii) proizvajalec za proizvode, ki jih je preimenovalo in jih prodaja pod svojim imenom.*

Primer 2: *Ponudnik spletne tržnice se lahko šteje za (i) ponudnika spletne tržnice za proizvode, za katere zagotavlja le posredniško/-e storitev/-ve, (ii) za ponudnika storitev odpremnih skladišč za proizvode, za katere opravlja storitve odpremnih skladišč, in (iii) za proizvajalca za proizvode, ki se prodajajo pod njegovim imenom.*

⇨ **V ustreznih oddelkih teh smernic se seznanite s svojimi odgovornostmi v zvezi z varnostjo proizvodov, ki jih določa uredba o splošni varnosti proizvodov.**

Te smernice vam pojasnjujejo vaše obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov.

Te obveznosti veljajo od **13. decembra 2024** in **zadevajo vse proizvode na trgu EU, ki spadajo na področje uporabe uredbe o splošni varnosti proizvodov (ne glede na mesto proizvodnje)**.

Države članice ne smejo preprečiti omogočanja dostopnosti na trgu proizvodov, zajetih s prejšnjo direktivo o splošni varnosti proizvodov ([5]), ki so v skladu z navedeno direktivo in so bili dani na trg pred 13. decembrom 2024.

Uredba o splošni varnosti proizvodov zajema široko paleto proizvodov in zato ne določa posebnih obveznosti po sektorjih. Za proizvode, za katere veljajo posebna sektorska pravila EU, uredba o splošni varnosti proizvodov dopolnjuje ta sektorska pravila (kot je podrobneje pojasnjeno v točki 2.2 teh smernic).

Ne pozabite, da zagotavljanje varnih proizvodov potrošnikom ni le zakonska zahteva, temveč tudi krepi zaupanje v vaše podjetje.

1.2 Kaj je varen proizvod?

Uredba o splošni varnosti proizvodov zahteva, da se na trg dajejo le **varni** proizvodi. To imenujemo **splošna varnostna zahteva**.

Proizvod se šteje za varnega, če pod običajnimi ali razumno predvidljivimi pogoji uporabe, vključno z dejansko dobo uporabe, ne predstavlja nobenega tveganja ali predstavlja le minimalna tveganja, ki so združljiva z uporabo proizvoda ter se štejejo za sprejemljiva in skladna z visoko ravnjo varovanja zdravja in varnosti potrošnikov.

V skladu z opredelitvijo zdravja, ki jo je določila Svetovna zdravstvena organizacija, zgoraj navedena opredelitev vključuje tudi tveganja za **duševno zdravje**. Zasnova in predvidena uporaba vašega proizvoda denimo ne bi smela ustvarjati tveganj za kognitivne sposobnosti potrošnikov ali povzročati depresije, tesnobe ali slabe kakovosti spanja.

Upoštevati je treba tudi morebitno okoljsko tveganje, če vključuje tveganje za zdravje in varnost potrošnikov.

Da bi proizvod izpolnil splošno varnostno zahtevo, mora biti zato predmet ocene **potencialnih tveganj**, ki jih lahko predstavlja za zdravje in varnost potrošnikov (ocena tveganja), pri čemer je treba upoštevati vse pomembne vidike proizvoda, ter biti zasnovan tako, da odpravlja ta tveganja.

Za proizvod se domneva, da je varen, če za vsako od varnostnih tveganj, ki jih lahko predstavlja, izpolnjuje ustrezne veljavne evropske standarde, sklic na katere je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ([6]), ali, če takih standardov ni, nacionalne zdravstvene in varnostne zahteve, ki jih določa zakonodaja države članice, v kateri je proizvod na voljo. Povedano drugače, za takšne proizvode velja **domneva o skladnosti** s splošno varnostno zahtevo ([7]).

([5]) Direktiva 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov (UL L 11, 15.1.2002, str. 4).

([6]) Glej npr. Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2019/1698 z dne 9. oktobra 2019 o evropskih standardih za proizvode, pripravljenih v podporo Direktivi 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta o splošni varnosti proizvodov (UL L 259, 10.10.2019, str. 65).

([7]) Opozoriti je treba, da na tem mestu opisana domneva o skladnosti s splošno varnostno zahtevo organom za nadzor trga ne preprečuje sprejetja vseh ustreznih ukrepov na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov, kadar obstajajo dokazi, da je proizvod kljub tej domnevi nevaren (glej člen 7(3) uredbe o splošni varnosti proizvodov).

Kaj so evropski standardi in kako jih lahko uporabite?

Evropska komisija na nekaterih področjih in za nekatere proizvode zahteva od ene od uradnih organizacij za standardizacijo (CEN, CENELEC in ETSI), da pripravi standarde, ki izražajo in pretvarjajo splošno varnostno zahtevo iz uredbe o splošni varnosti proizvodov v tehnične norme. Sklicevanja na te standarde so objavljena v *Uradnem listu Evropske unije*. Ti standardi podeljujejo **domnevo o skladnosti** s to splošno varnostno zahtevo proizvodom, ki so bili razviti v skladu s temi standardi, za **tveganja, ki jih zajemajo ti standardi**. Seznam standardov, ki podpirajo uredbo o splošni varnosti proizvodov, se redno posodablja in je javno dostopen ([8]). Evropski standardi, sklicevanja na katere so bila objavljena v skladu z Direktivo 2001/95/ES, še naprej zagotavljajo domnevo o skladnosti s splošno varnostno zahtevo iz uredbe o splošni varnosti proizvodov. Te evropske standarde je mogoče najti v **katalogu nacionalnih organizacij za standardizacijo**.

Čeprav ti standardi **niso pravno zavezujoči**, se gospodarski subjekti spodbujajo k uporabi teh standardov, kadar obstajajo. Razlog za to je, da skladnost s temi standardi zagotavlja **enostaven način**, na katerega lahko gospodarski subjekti izpolnijo svojo **obveznost, da na trg EU dajejo samo varne proizvode**. Evropski standardi dejansko jasno določajo tehnične zahteve in preizkusne metode, ki pomagajo zagotavljati varnost proizvodov.

Ker tehnični standardi niso obvezni, lahko proizvajalci za dokazovanje varnosti svojih proizvodov vedno uporabijo druge notranje metode. Vendar za te proizvode ne bo veljala domneva o skladnosti s splošno varnostno zahtevo, proizvajalec pa bo odgovoren za to, da natančno pokaže, kako so bila ugotovljena varnostna tveganja odpravljena ali ublažena. Podjetja tako z uporabo evropskih standardov lažje izpolnjujejo zahteve glede vidikov, ki jih zajemajo ti standardi.

Lahko se tudi zgodi, da za določen proizvod ni standarda. Gospodarski subjekti bi morali nato za zagotavljanje in dokazovanje, da so njihovi proizvodi varni, uporabiti druge načine. Več praktičnih informacij na to temo je na voljo v oddelku 3.1.1.

Kaj previdnostno načelo pomeni za vas?

Previdnostno načelo zahteva, da se sprejmejo previdnostni ukrepi, kadar obstaja razlog za dvom o varnosti vpliva proizvoda na zdravje ljudi.

Sklicevanje na previdnostno načelo ima pomembno vlogo v poglavju I uredbe o splošni varnosti proizvodov, pri čemer je poudarjeno, da morajo vsi akterji, za katere veljajo obveznosti iz navedene uredbe, pri izvajanju teh obveznosti ustrezno upoštevati previdnostno načelo.

To pomeni, da morajo vsa podjetja (gospodarski subjekti ali ponudniki spletnih tržnic) pri izpolnjevanju svojih obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov ustrezno upoštevati previdnostno načelo.

Primer: *Če ste proizvajalec, bi morali previdnostno načelo ustrezno upoštevati pri izvajanju notranje analize tveganja in pripravi tehnične dokumentacije o svojem proizvodu ali takrat, ko morate sprejeti korektivne ukrepe ali poročati o kakršnih koli navedbah, da je vaš proizvod nevaren. Če previdnostno načelo upoštevate že v fazi načrtovanja, boste lahko zagotovili, da imajo vaši proizvodi varno zasnovo.*

Skratka, **previdnostno načelo zahteva, da vsi gospodarski subjekti proaktivno preprečijo nevarnosti za zdravje ljudi** in v največji možni meri predvidijo, kakšne nevarnosti lahko predstavlja proizvod.

([8]) Seznam je mogoče najti v Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2019/1698 z dne 9. oktobra 2019 o evropskih standardih za proizvode, pripravljenih v podporo Direktivi 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta o splošni varnosti proizvodov (UL L 259, 10.10.2019, str. 65).

2. Katero je področje uporabe uredbe o splošni varnosti proizvodov?

2.1. Katere vrste proizvodov in prodajnih kanalov so zajete v uredbi o splošni varnosti proizvodov?

Zajeti proizvodi

Uredba o splošni varnosti proizvodov zajema **potrošniške proizvode**.

Vendar bi morala veljati tudi za proizvode, ki so bili zasnovani izključno za opravljanje poklicne dejavnosti, vendar so pozneje prešli na potrošniški trg, saj bi ob uporabi v razumno predvidljivih okoliščinah lahko ogrožali zdravje in varnost potrošnikov. Primer so lahko tipični proizvodi za prenovo in gradbeni proizvodi, ki se prodajajo v trgovinah za domače mojstre („naredi sam“) in so namenjeni neposredni prodaji običajnim potrošnikom.

Opredelitev proizvoda v uredbi o splošni varnosti proizvodov **je dovolj široka, da zajema „vsak predmet“**, ne glede na to, ali je materialne, nematerialne ali mešane narave. **Vključuje aplikacije in proizvode programske opreme**, na primer tudi klepetalne robote, ter določa zahteve za njihovo varnost. Ta opredelitev omogoča uporabo okvira uredbe o splošni varnosti proizvodov tudi za proizvode, ki bi se lahko v prihodnosti pojavili na potrošniških trgih EU.

Uredba o splošni varnosti proizvodov se uporablja za proizvode, ki so dani na trg ali so na njem dostopni, ne glede na to, ali so **novi, rabljeni, popravljeni ali obnovljeni**. Obveznosti iz uredbe se zato v celoti uporabljajo za rabljene, prenovljene in obnovljene proizvode, vključno s popravljenimi proizvodi, kadar jih gospodarski subjekt da na trg ali omogoči njihovo dostopnost na trgu (ne uporabljajo pa se za popravila, ki jih opravijo potrošniki). Ne uporabljajo se za proizvode, ki jih je treba pred uporabo popraviti ali obnoviti, kadar so ti proizvodi dani na trg ali dostopni na trgu in so jasno označeni kot taki.

Obveznosti iz uredbe o splošni varnosti proizvodov se uporabljajo za proizvode, **ki se dajo na trg ali so na njem dostopni od 13. decembra 2024**, in za **vsako ponujanje proizvodov na ta datum ali pozneje**. V tem okviru so lahko proizvodi, zajeti s prejšnjo direktivo o splošni varnosti proizvodov, ki so skladni s to direktivo in so bili dani na trg pred 13. decembrom 2024, dostopni na trgu tudi po 13. decembru 2024.

To pomeni, da se nove zahteve za namestitev določenih informacij v zvezi s sledljivostjo in varnostjo proizvoda na proizvod ali njegovo embalažo v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov ne uporabljajo za proizvode, ki so bili dani na trg pred 13. decembrom 2024.

Ne pozabite, da dajanje na trg pomeni, da je proizvod prvič dostopen na trgu Unije. To je treba določiti na ravni vsake posamezne enote proizvoda.

Zajeti prodajni kanali

Uredba o splošni varnosti proizvodov zagotavlja, da imajo potrošniki dostop do varnih proizvodov, ne glede na prodajni kanal, ki ga izberejo. **Uredba o splošni varnosti proizvodov zato obravnava varnost proizvodov za vse vrste prodajnih kanalov, vključno s spletno prodajo in drugimi vrstami prodaje na daljavo.** Uredba zagotavlja tudi, da imajo potrošniki pri spletnem nakupu proizvoda ali pri drugih vrstah prodaje na daljavo dostop do enakih informacij o proizvodu in varnostnih informacij, kot bi jih imeli v fizični prodajalni.

Za proizvode, ki se ponujajo za prodajo prek spleta ali drugih sredstev za prodajo na daljavo, se šteje, da so dostopni na trgu, če je ponudba usmerjena v potrošnike v EU. Po analizi vsakega posameznega primera se šteje, da je ponudba za prodajo usmerjena v potrošnike v EU, če zadevni gospodarski subjekt svoje dejavnosti usmerja v eno ali več držav članic. Pomembni dejavniki, ki bi jih bilo treba upoštevati pri analizi vsakega posameznega primera, vključujejo ([9]):

— geografska območja, na katera je mogoča odprema,

— razpoložljive jezike, uporabljene za ponudbo ali naročilo,

— plačilna sredstva in

— uporabo valute države članice ali domensko ime, registrirano v eni od držav članic.

([9]) Glej tudi uvodno izjavo 21 uredbe o splošni varnosti proizvodov.

2.2. **Povezava s harmonizacijsko zakonodajo EU in drugo zakonodajo EU**

Uredba o splošni varnosti proizvodov **dopolnjuje harmonizacijsko zakonodajo EU** ([10]) in tako zagotavlja **varnostno mrežo** za vse proizvode, ki se dajo na trge EU ali so na njih dostopni.

— Uredba o splošni varnosti proizvodov se uporablja za proizvode, ki so dani na trg ali so na njem dostopni, če na podlagi prava EU, ki ureja varnost zadevnih proizvodov, ni posebnih določb z enakim ciljem.

— Kadar za proizvode veljajo posebne varnostne zahteve, ki jih nalaga pravo EU, se uredba o splošni varnosti proizvodov uporablja le za tiste vidike, tveganja ali kategorije tveganj, ki jih navedene zahteve ne zajemajo.

Primer: *Uredba o splošni varnosti proizvodov se na primer v celoti uporablja med drugim za proizvode za nego otrok, gimnastično opremo in pohištvo, saj za te kategorije proizvodov ne veljajo posebne zahteve, ki jih nalaga druga zakonodaja EU. V primeru nizkonapetostnih naprav bi se uredba še vedno uporabljala za nekatere nove vidike, povezane s tehnologijo, kot so sposobnosti samoučenja, če ti niso zajeti v direktivi EU o nizki napetosti* ([11])*. Podobno uredba o splošni varnosti proizvodov zajema varnostna tveganja proizvodov umetne inteligence z nizkim tveganjem. Poleg tega se obveznosti iz uredbe za ponudnike spletnih tržnic uporabljajo tudi za proizvode, za katere veljajo posebne varnostne zahteve iz druge zakonodaje EU.*

V zvezi s **proizvodi, za katere že veljajo posebne zahteve, ki jih nalaga harmonizacijska zakonodaja EU**:

Naslednja poglavja **se uporabljajo** pod zgoraj navedenimi pogoji:

✓ poglavje I – splošne določbe,

✓ poglavje II – varnostne zahteve: to poglavje se uporablja samo za tveganja ali kategorije tveganj, ki jih ne zajema harmonizacijska zakonodaja EU,

✓ poglavje III, oddelek 2 – obveznosti gospodarskih subjektov v zvezi s prodajo na daljavo, poročanje o nesrečah, povezanih s proizvodi, in določbe o informacijah v elektronski obliki,

✓ poglavje IV – ponudniki spletnih tržnic,

✓ poglavje VI – sistem hitrega obveščanja Safety Gate in Safety Business Gateway,

✓ poglavje VIII – pravica do obveščenosti in uveljavljanja zahtevka.

Naslednja poglavja **se ne uporabljajo**:

✓ poglavje III, oddelek 1 – del obveznosti za gospodarske subjekte, ki niso omenjeni v zgornjem odstavku,

✓ poglavje V – nadzor trga in izvajanje,

✓ poglavje VII – vloga Komisije in usklajevanje izvrševanja in

✓ poglavja IX do XI – mednarodno sodelovanje, finančne določbe, končne določbe.

([10]) Zakonodaja Unije iz Priloge I k Uredbi (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (UL L 169, 25.6.2019, str. 1) ter katera koli druga zakonodaja Unije, ki harmonizira pogoje za trženje proizvodov, za katere se uporablja navedena uredba.

([11]) Direktiva 2014/35/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z omogočanjem dostopnosti na trgu električne opreme, ki je načrtovana za uporabo znotraj določenih napetostnih mej (prenovitev) (UL L 96, 29.3.2014, str. 357).

Uredba o splošni varnosti proizvodov je povezana z uredbo o nadzoru trga ([12]) v smislu, da se več določb slednje, zlasti tistih, ki se nanašajo na pooblastila organov za nadzor trga, uporablja tudi za nadzor proizvodov, zajetih v uredbi o splošni varnosti proizvodov ([13]). Poleg tega je uredba o splošni varnosti proizvodov po naravi tudi **tesno povezana z drugo ustrezno zakonodajo EU** o nezakoniti spletni vsebini, vključno z aktom o digitalnih storitvah ([14]).

2.3. **Katere vrste proizvodov so izključene iz področja uporabe uredbe o splošni varnosti proizvodov?**

Naslednji **proizvodi in skupine proizvodov so izključeni** iz področja uporabe uredbe o splošni varnosti proizvodov:

a) zdravila za uporabo v humani ali veterinarski medicini;

b) živila;

c) krma;

d) žive rastline in živali, gensko spremenjeni organizmi in gensko spremenjeni mikroorganizmi v zaprtem sistemu ter proizvodi rastlin in živali, neposredno vezani na njihovo prihodnje razmnoževanje;

e) živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi;

f) fitofarmacevtska sredstva;

g) oprema, s katero se potrošniki prevažajo ali potujejo, če jo neposredno upravlja ponudnik storitev v okviru prevozne storitve, ki se opravlja za potrošnike in je ne opravljajo potrošniki sami;

h) zrakoplovi iz člena 2(3), točka (d), Uredbe (EU) 2018/1139 in

i) starine (tj. proizvodi, kot so zbirke ali umetnine, v zvezi s katerimi potrošniki ne morejo razumno pričakovati, da izpolnjujejo najsodobnejše varnostne standarde).

Poleg tega se uredba o splošni varnosti proizvodov ne uporablja za **proizvode, ki jih je treba pred uporabo popraviti ali obnoviti**, kadar so ti proizvodi dani na trg ali dostopni na trgu in so jasno označeni kot taki. Kljub temu bi se uporabljala za rabljene proizvode, popravljene, obnovljene ali prenovljene proizvode, ki so dani na trg ali so na njem dostopni kot taki.

Storitve v uredbi o splošni varnosti proizvodov niso zajete, **proizvodi, ki se potrošnikom zagotavljajo v okviru storitve**, pa so. Na primer:

— proizvodi, dobavljeni potrošnikom, ki se uporabljajo zunaj prostorov ponudnika storitev (npr. izposojena kolesa),

— proizvodi, ki se uporabljajo v prostorih ponudnika storitev, če potrošniki sami aktivno upravljajo proizvod (npr. fitnes naprave v fitnes centrih),

— proizvodi, ki jih potrošniki neposredno uporabljajo med opravljanjem storitve, tudi če jih uporabljajo pasivno (npr. kadar ponudniki storitev te proizvode uporabljajo na potrošnikih, denimo kozmetični proizvodi, ki se uporabljajo v kozmetičnih salonih, ali črnila za tetoviranje, ki se uporabljajo v salonih za tetoviranje).

3. **Moje odgovornosti**

Za boljše razumevanje svojih odgovornosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov morate najprej ugotoviti, kakšna je vaša vloga v odnosu do proizvodov, s katerimi ravnate.

V okviru novih in nastajajočih kompleksnih poslovnih modelov lahko isti poslovni subjekt ponuja različne storitve.

([12]) Uredba (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (UL L 169, 25.6.2019, str. 1).

([13]) Glej člen 23 uredbe o splošni varnosti proizvodov.

([14]) Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1).

Glede na naravo storitev, ki jih zagotavljate za določen proizvod, lahko v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov za navedeni konkretni proizvod spadate v eno ali več naslednjih kategorij podjetij ([15]):

— če kot podjetje za določen proizvod **ponujate le spletne posredniške storitve** (npr. če omogočate, da so ponudbe tretjih oseb navedene na vašem vmesniku), za prodajo tega konkretnega proizvoda veljate za **ponudnika spletne tržnice** in morate zato izpolnjevati zahteve iz poglavja IV uredbe o splošni varnosti proizvodov ter druge njene določbe, ki se posebej nanašajo na ponudnike spletnih tržnic;

— če delujete tudi kot gospodarski subjekt za druge proizvode (npr. če ponujate proizvode z lastno blagovno znamko, delujete kot distributer ali uvoznik ali ponujate storitve odpremnih skladišč), morate v tem primeru izpolnjevati ustrezne obveznosti iz poglavja III uredbe o splošni varnosti proizvodov in druge njene določbe, ki se na splošno ali posebej nanašajo na gospodarske subjekte;

Primer: *Podjetje ponuja spletno tržnico. Če to podjetje na tem spletnem vmesniku ponuja proizvod z lastno blagovno znamko, bi se za ta proizvod štelo kot gospodarski subjekt (proizvajalec), tudi če ga ni proizvedlo samo.*

— če izpolnjujete pogoje za **odgovorno osebo** ali opravljate storitve kot **odgovorna oseba** (npr. kot pooblaščeni zastopnik proizvajalca iz tretje države ali kot ponudnik storitev odpremnih skladišč), morate izpolnjevati obveznosti odgovorne osebe (za več podrobnosti o odgovorni osebi glej točko 3.2).

Močno priporočamo, da natančno analizirate storitve, ki jih ponujate za proizvode, s katerimi ravnate, da bi ugotovili, v katero kategorijo ali kategorije podjetij spadate za posamezen proizvod. Ne pozabite, da lahko za različne proizvode spadate v različne kategorije podjetij in boste morali zato morda hkrati izpolnjevati različne sklope obveznosti.

Odgovornosti, opisane v nadaljevanju, ne posegajo v vaše obveznosti, določene v drugi harmonizacijski zakonodaji Unije ali drugi zakonodaji EU, in jih dopolnjujejo.

3.1. **Gospodarski subjekti**

3.1.1. **Sem proizvajalec: kakšne so moje obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov?**

Kdo je proizvajalec?

V uredbi o splošni varnosti proizvodov je proizvajalec opredeljen kot *vsaka fizična ali pravna oseba, ki proizvaja proizvod ali za katero se tak proizvod načrtuje ali izdeluje* ***in*** *ki trži ta proizvod pod imenom ali blagovno znamko te osebe.*

Prvič, proizvajalec mora najprej bodisi proizvesti proizvod bodisi poskrbeti, da je proizvod zasnovan ali proizveden v njegovem imenu. Drugič, proizvod mora tržiti pod svojim imenom ali blagovno znamko.

([15]) To ne izključuje možnosti, da za drug proizvod, za katerega ponujate drugačne storitve, v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov spadate v drugo kategorijo (kategorije) podjetij. Eno in isto podjetje lahko spada v več kategorij podjetij, kar je odvisno od vlog(-e), ki jo/jih ima v zvezi z vsakim proizvodom, s katerim ravna.

Fizične ali pravne osebe zato štejejo za proizvajalce, če proizvod tržijo pod svojim imenom (čeprav proizvoda niso proizvedle same), poleg tega pa štejejo za proizvajalce tudi, če bistveno spremenijo proizvod, ki ga je proizvedla druga oseba, in ga nato sami dajo na trg.

Primer: Podjetje A kupi skodelice od podjetja B, ki je te skodelice proizvedlo. Podjetje A skodelice opremi s svojim logotipom in jih prodaja potrošnikom. Podjetje A postane proizvajalec teh skodelic, zato zanj veljajo obveznosti proizvajalca na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov.

Kot proizvajalec imate pri varnosti proizvoda najpomembnejšo vlogo, saj ste vključeni že od faze zasnove proizvoda dalje.

Vaša splošna obveznost je zagotoviti, da so proizvodi, ki jih dajete na trg, zasnovani in proizvedeni tako, da so varni.

Kako zasnovati varne proizvode? Pomen notranje analize tveganja

Naložena vam je obveznost, da daste na trg ali omogočate dostopnost samo proizvodov z varno zasnovo. V ta namen morate izvesti **notranjo analizo tveganja**, kar pomeni ustrezno **oceno tveganja proizvoda**.

Pri ocenjevanju varnosti proizvoda morate upoštevati več **elementov**. Uredba o splošni varnosti proizvodov vsebuje neizčrpen seznam elementov, ki jih je treba upoštevati pri analizi morebitnega tveganja določenega proizvoda.

Najprej morate upoštevati **značilnosti** proizvoda. Te vključujejo njegovo zasnovo, tehnične značilnosti, sestavo, embalažo in navodila.

Če se lahko vaš proizvod uporablja z drugimi proizvodi, morate upoštevati tudi **učinek vašega proizvoda** na druge proizvode in **učinek, ki ga imajo lahko drugi proizvodi** na vaš proizvod. Programska oprema ali njena posodobitev lahko na primer povzroči pregrevanje naprave, ker je procesor naprave preobremenjen.

Razmisliti boste morali tudi o tem, kako **predstaviti** svoj proizvod ter katere varnostne informacije, oznake, opozorila in navodila za varno uporabo in odstranjevanje morate namestiti na proizvod ali njegovo embalažo. Odvisno od narave proizvoda boste morali morda na primer označiti proizvod glede primernosti za otroke glede na starost ter dodati ustrezna opozorila in navodila.

Upoštevati morate tudi **kategorije potrošnikov**, ki uporabljajo vaš proizvod. Posebno pozornost morate nameniti morebitnim tveganjem, ki bi jih lahko vaši proizvodi predstavljali za **potrošnike** v ranljivem položaju (npr. otroke, starejše, invalide), in upoštevati značilnosti, kot je **spol** uporabnika.

Primer: Glede na naravo proizvoda boste morda morali upoštevati, da so ženske običajno manjše od moških, zato je treba pri potencialnih tveganjih proizvoda upoštevati različne možne telesne velikosti.

Poleg tega morate upoštevati **videz** vašega proizvoda, še posebej, kadar bi ta lahko zmedel potrošnike. To se nanaša predvsem na:

— **proizvode, podobne živilom**: oceniti morate, ali je vaš proizvod videti kot živilo in lahko potrošnike zavede, da ga dajo v usta. Primeri vključujejo okrasne izdelke, ki so videti kot sadje, ali kos mila, ki je videti kot kolaček in iz katerega bi se lahko ob ugrizu odlomili majhni koščki,

— **otrokom privlačne proizvode**: oceniti morate, ali je verjetno, da bo vaš proizvod pritegnil pozornost otrok in ga bodo zato uporabljali, tudi če ni namenjen otrokom. To se lahko na primer zgodi z baterijo ali detergentom, okrašenim z liki iz risank.

Glede na naravo vašega proizvoda boste morali upoštevati tudi **lastnosti glede kibernetske varnosti**, ki so potrebne za zaščito proizvoda pred zunanjimi vplivi, ter njegove **razvijajoče se, učne** in **pričakovane funkcionalnosti**.

Kot je pojasnjeno v drugem oddelku teh smernic, se bo za vaš proizvod domnevalo, da je varen, če je v skladu z (i) ustreznimi evropskimi standardi, sklicevanja na katere so bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije*, za tveganja, ki jih zajemajo ti standardi, ali, kadar ni ustreznih evropskih standardov, (ii) z ustreznimi nacionalnimi zahtevami države članice, v kateri bo vaš proizvod dan na trg ali bo na njem postal dostopen.

Če za vaš proizvod **ne velja takšna domneva o varnosti**, ali v primeru tveganj, ki jih ti standardi ne zajemajo, morate izvesti celovito oceno morebitnih tveganj in načinov za njihovo odpravo ali ublažitev.

V tem primeru boste morali pri oceni tveganj svojega proizvoda upoštevati več dodatnih elementov, če so na voljo:

a) druge evropske standarde;

b) mednarodne standarde;

c) mednarodne sporazume;

d) prostovoljne sheme certificiranja ali podobne okvire tretjih oseb za ocenjevanje skladnosti;

e) priporočila ali smernice Komisije o ocenjevanju varnosti proizvodov;

f) nacionalne standarde, pripravljene v državi članici, v kateri je proizvod dostopen;

g) stanje tehnike in tehnologije;

h) kodekse dobre prakse za varnost proizvodov, ki veljajo na zadevnem področju;

i) razumna pričakovanja potrošnikov glede varnosti in

j) varnostne zahteve, ki jih Komisija sprejme z izvedbenimi akti in jih morajo zajemati evropski standardi, da se zagotovi varnost proizvoda.

Kdaj moram pripraviti tehnično dokumentacijo? Katere informacije moram vključiti v tehnično dokumentacijo ([16])**?**

Preden daste proizvod na trg, morate izvesti notranjo analizo tveganja, kot je navedeno zgoraj, in pripraviti tehnično dokumentacijo, s katero dokumentirate analizo ([17]).

Tehnična dokumentacija se pripravi za vsak proizvod (model proizvoda) in ne za njegove posamezne enote. Če pa so posamezne enote proizvoda (model proizvoda) proizvedene z različnimi značilnostmi, ki lahko vplivajo na njihovo varnost (npr. različna barva, različna sestava, različne funkcionalnosti), to pomeni, da gre za posebne proizvode, zato je za vsakega od njih potrebna posebna tehnična dokumentacija ([18]).

Tehnična dokumentacija bi morala vsebovati analizo tveganja proizvoda in izpostaviti vsa ugotovljena možna tveganja proizvoda ne glede na njihovo stopnjo.

Obseg informacij in raven podrobnosti, ki se navedejo v tehnični dokumentaciji, bi morala biti sorazmerna s kompleksnostjo proizvoda in morebitnimi tveganji, ki jih ugotovi proizvajalec.

Tehnična dokumentacija bi morala vsebovati:

— splošni opis proizvoda,

— bistvene značilnosti proizvoda, ki so pomembne za oceno njegove varnosti (npr. njegove kemične sestavine), in

([16]) Glej člen 9(2) uredbe o splošni varnosti proizvodov.

([17]) Upoštevajte, da se oddelek I poglavja III uredbe o splošni varnosti proizvodov, ki določa obveznosti proizvajalcev, tudi v zvezi s tehnično dokumentacijo, ne uporablja za proizvode, za katere veljajo posebne zahteve, ki jih nalaga harmonizacijska zakonodaja Unije, kot je pojasnjeno v oddelku 2.2.

([18]) Tehnične dokumentacije za nadomestne dele svojega proizvoda vam ni treba hraniti, če jih ne proizvajate sami. Če določen nadomestni del, ki ga ne proizvajate, vpliva na varnost vašega proizvoda, bi morali ta vidik upoštevati v analizi tveganja in ga dokumentirati v tehnični dokumentaciji.

— kadar je to ustrezno glede na možna tveganja, povezana s proizvodom:

  — analizo možnih tveganj, povezanih s proizvodom, in rešitve, sprejete za odpravo ali ublažitev takih tveganj (to lahko vključuje rezultate poročil o preskusih),

  — seznam uporabljenih ustreznih evropskih standardov (če so uporabljeni le delno, navedite uporabljene dele),

  — če ustreznih evropskih standardov ni, seznam nacionalnih zahtev, povezanih z varnostjo proizvoda, če je na voljo, ali

  — druge elemente/metode, ki se uporabljajo za ocenjevanje varnosti/ublažitev tveganj proizvodov.

Tehnična dokumentacija je lahko v elektronski obliki in tudi v obliki datoteke, sestavljene iz različnih dokumentov.

Tehnično dokumentacijo bi morali redno posodabljati in hraniti še deset let po tem, ko je bil proizvod dan na trg.

V nadaljevanju lahko najdete vzorčno predlogo, ki vam lahko koristi pri pripravi in organizaciji tehnične dokumentacije. Ta vzorčna predloga ni obvezna.

Tehnična dokumentacija – vzorčna predloga

1. Identifikacija proizvoda:

Blagovna znamka:

Ime proizvoda:

Številka tipa/serijska številka modela ali drug identifikacijski element:

Opis proizvoda:

Slika proizvoda:

Opis embalaže:

Slika embalaže:

2. Značilnosti in sestava proizvoda:

Značilnosti:

Material:

Sestava:

3. Analiza tveganja in ukrepi za zmanjšanje tveganja:

Vsako ugotovljeno potencialno tveganje morate opisati ločeno ter navesti ukrepe, ki ste jih sprejeli za ublažitev ali odpravo tega tveganja, ali določbe o domnevi o skladnosti (npr. uporaba standardov EU).

Potencialno tveganje 1:

Opis potencialnega tveganja:

Ukrepi za odpravo tega potencialnega tveganja:

— Npr. Vse snovi, uporabljene v proizvodu in embalaži, so skladne s/z […]

— […] je v skladu z evropskim standardom […] —

— Opozorila in navodila za uporabo, priložena proizvodu, so v skladu z evropskim standardom […]

Potencialno tveganje 2:

Opis potencialnega tveganja:

Ukrepi za odpravo tega potencialnega tveganja:

[…]

Katere informacije moram navesti na proizvodu oziroma mu jih priložiti, ko dajem proizvod na trg?

Informacije, ki jih morate predložiti:

A) številka tipa, serijska številka ali drug element za njegovo identifikacijo (npr. črtna koda);

B) svoje ime kot proizvajalec;

C) svoje registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko;

D) svoj poštni in elektronski naslov ter, kadar je drugačen, poštni ali elektronski naslov enotne kontaktne točke, prek katere se lahko potrošniki obrnejo na vas;

E) ime ali registrirano blagovno znamko in kontaktne podatke, vključno s poštnim in elektronskim naslovom osebe, ki je v EU odgovorna za ta proizvod;

Kako naj bodo prikazane informacije, navedene v točkah A do E?

Zagotoviti morate, da lahko potrošniki te informacije zlahka vidijo in preberejo. Na voljo bi morale biti na proizvodu, če to ni mogoče, pa na embalaži ali v dokumentu, ki je priložen proizvodu. Odločitev o tem, kje bodo prikazane te informacije, je v navedenem okviru prepuščena vam. Zato bi morali biti v primeru spora sposobni svojo izbiro tudi utemeljiti. Načeloma bi bil lahko prenos nekaterih zahtevanih informacij s proizvoda na njegovo embalažo ali druge spremne dokumente upravičen le zaradi velikosti proizvoda (in torej ne denimo iz estetskih ali podobnih razlogov) ([19]).

Kaj pomeni „elektronski naslov“?

Elektronski naslov je lahko e-poštni naslov ali poseben razdelek vašega spletnega mesta, ki potrošnikom omogoča, da se neposredno in enostavno obrnejo na vas. Samo spletno mesto ne zadostuje, če se prek njega ni mogoče neposredno obrniti na vas.

F) jasna navodila za varno uporabo;

G) jasne varnostne informacije.

V katerem jeziku moram zagotoviti informacije iz točk F in G?

Poskrbeti morate, da bodo ta navodila in varnostne informacije v jeziku, ki je potrošnikom zlahka razumljiv. Tega določi država članica, na trg katere daste proizvod.

Ali so te informacije vedno obvezne?

Ne, če je proizvod mogoče uporabljati varno in v skladu z vašim predvidenim namenom brez takih navodil in varnostnih informacij, te informacije niso obvezne. To na primer velja za proizvode, ki predstavljajo tveganja, ki so potrošnikom dobro znana (npr. nože).

Kakšne so moje obveznosti, če imam sedež zunaj EU?

Pomembno je poudariti, da lahko proizvode, ki jih zajema uredba o splošni varnosti proizvodov, daste na trg EU le, če je zanj v EU določena odgovorna oseba. Odgovorna oseba za proizvod je lahko uvoznik, pooblaščeni zastopnik, ki ste ga pooblastili, ali ponudnik storitev odpremnih skladišč. **Identifikacijske in kontaktne podatke odgovorne osebe je treba prav tako navesti na proizvodu (ali na njegovi embalaži, paketu ali priloženem dokumentu).** To lahko storite neposredno vi ali drug subjekt, vendar morate zagotoviti, da vaš proizvod ni dan na trg EU, če na njem niso navedeni kontaktni podatki odgovorne osebe v EU. Za več informacij glej točko 3.2.

([19]) Podoben pristop je uporabljen tudi v smernicah Modrega vodnika za izvajanje predpisov o proizvodih: Obvestilo Komisije, „Modri vodnik“ za izvajanje predpisov EU o proizvodih, 2022 (UL C 247, 29.6.2022, str. 1).

Kakšne so moje obveznosti, če ponujam proizvod prek sredstva za prodajo na daljavo?

Če se odločite, da boste dostopnost proizvodov na trgu omogočili prek spleta ali drugih sredstev za prodajo na daljavo, morajo biti pri ponujanju teh proizvodov (npr. ponudbi proizvodov v vaši e-trgovini) jasno in vidno navedene vsaj naslednje informacije:

(a) ime, registrirano trgovsko ime ali registrirana blagovna znamka proizvajalca ter poštni in elektronski naslov, na katerem je dosegljiv;

(b) če proizvajalec nima sedeža v EU, ime, poštni in elektronski naslov odgovorne osebe v smislu člena 16(1) uredbe o splošni varnosti proizvodov ali člena 4(1) Uredbe (EU) 2019/1020;

(c) informacije, ki omogočajo identifikacijo proizvoda, vključno z njegovo sliko, vrsto in katerim koli drugim identifikatorjem proizvoda, in

(d) vsa opozorila ali varnostne informacije, ki se namestijo na proizvod ali embalažo ali vključijo v priloženi dokument v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov ali veljavno harmonizacijsko zakonodajo EU v jeziku, ki ga potrošniki brez težav razumejo, kot to določi država članica, v kateri je proizvod dostopen na trgu.

Kakšne so moje obveznosti, če imam vzpostavljen sistem registracije ali program zvestobe kupcev?

Uredba o splošni varnosti proizvodov določa nove obveznosti, če imate (ali načrtujete imeti):

— **sistem registracije**, prek katerega lahko potrošniki po nakupu proizvoda proizvajalcu prostovoljno sporočijo nekatere informacije, npr. svoje ime, kontaktne podatke, model ali serijsko številko proizvoda, in lahko zato pridobijo določene koristi,

— **program zvestobe kupcev**, ki omogoča identifikacijo proizvodov, ki jih kupijo potrošniki (npr. stranke imajo kartico zvestobe, ki jo ob nakupu proizvodov skenirajo, zgodovina njihovih nakupov pa je na voljo podjetju, ki je vzpostavilo program zvestobe). To izključuje programe zvestobe kupcev, ki ne omogočajo identifikacije proizvodov, ki jih kupijo potrošniki, npr. kartice zvestobe, prek katerih lahko stranke prejmejo nekatere ugodnosti za določen znesek nakupa, vendar se podatki o tem, katere proizvode je stranka kupila, ne beležijo.

Oba sistema sta učinkovit način za identifikacijo strank, ki jih zadeva odpoklic proizvoda iz varnostnih razlogov ali varnostno opozorilo. Vendar se lahko stranke odločijo, da ju ne bodo uporabljale, ker jih ne zanimajo druge ugodnosti, ki jih ponuja sistem registracije ali program zvestobe kupcev. Zlasti pa morda ne želijo, da bi jih kontaktirali za namene trženja.

V skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov morate, če imate vzpostavljen sistem registracije ali program zvestobe kupcev, potrošnikom omogočiti, da se za prijavo v sistem registracije ali program zvestobe kupcev odločijo le za namene, povezane z varnostjo.

Stranke bi morale imeti zato možnost, da svoje kontaktne podatke zagotovijo le z namenom prejemanja varnostnih informacij (npr. odpoklicev proizvoda iz varnostnih razlogov ali varnostnih opozoril). V tem primeru bi bilo treba njihove podatke za stik z njimi uporabiti le v primeru odpoklica ali varnostnega opozorila in se jih ne bi smelo obdelovati za noben drug namen (kot je trženje).

Po dajanju proizvoda na trg:

— **Tehnična dokumentacija:**

  — tehnično dokumentacijo bi morali redno posodabljati. V tehnični dokumentaciji bi se morala na primer odražati sprememba v sestavi proizvoda;

  — navedeno dokumentacijo bi morali hraniti še deset let po tem, ko je bil proizvod dan na trg. Navedeno dokumentacijo bi morali biti sposobni na zahtevo predložiti pristojnim organom.

— **Notranji postopki:** vzpostavljene bi morali imeti postopke, ki zagotavljajo, da serijsko proizvedeni proizvodi ostanejo varni, ter notranje postopke za varnost proizvodov, ki vam omogočajo izpolnjevanje obveznosti iz uredbe o splošni varnosti proizvodov (npr. nadzor kakovosti, osebje, usposobljeno za vprašanja varnosti proizvodov in seznanjeno z zakonodajo EU o varnosti proizvodov, uvedba učnih poti o varnosti proizvodov, postopki, ki jih je treba upoštevati ob prejemu informacij o nesrečah ali pritožbah, itd.).

Kaj naj storim, če se pojavi varnostna težava?

Če menite ali utemeljeno domnevate, da je proizvod, ki ste ga dali na trg, nevaren (na primer zaradi nesreče, o kateri je poročal potrošnik ali udeleženec v dobavni verigi), morate nemudoma sprejeti naslednje ukrepe:

1) **Sprejmite potrebne korektivne ukrepe za učinkovito obvladovanje varnostnega tveganja in zagotovitev skladnosti proizvoda.**

Primeri korektivnih ukrepov, ki jih lahko sprejmete:

— odpoklic proizvoda od končnih uporabnikov (glej določbe v zvezi z informacijami o odpoklicih, obvestili o odpoklicu in zahtevki v primeru odpoklica iz točke 3.4.1),

— umik proizvoda s trga,

— uničenje proizvoda,

— ustavitev prodaje,

— označitev proizvoda z ustreznimi opozorili glede tveganj,

opozorilo potrošnikom glede tveganj.

Spremljati bi morali učinkovitost ukrepa, ki ste ga sprejeli, in ga po potrebi prilagoditi. Morda boste morali sprejeti več različnih ukrepov hkrati.

2) **Obvestite potrošnike o nevarnem(-ih) proizvodu(-ih).**

Potrošnike morate obvestiti v primeru odpoklica proizvoda iz varnostnih razlogov ali varnostnega opozorila (informacije, ki jih je treba posredovati potrošnikom, da se zagotovi varna uporaba proizvoda. Za podrobnosti glej točko 3.4.1).

Prek Safety Business Gateway ([20]) lahko hkrati opozorite potrošnike in organe (predložene informacije se lahko razlikujejo glede na podrobnosti in tehnično zahtevnost).

Informacije, predložene prek Safety Business Gateway in namenjene javnosti, bodo potrošnikom na voljo na portalu Safety Gate.

3) **Obvestite organe za nadzor trga držav članic, v katerih je proizvod dostopen na trgu.**

Kako naj obvestim organe za nadzor trga?

Uporabiti morate Safety Business Gateway (glej točko 3.4.3). To orodje vam omogoča, da izberete vse države članice, v katerih je bila omogočena dostopnost nevarnega proizvoda na trgu, ter takoj in hkrati obvestite vse pristojne organe.

Katere informacije moram sporočiti potrošnikom in organom?

Navesti morate podrobnosti o:

— tveganju za zdravje in varnost potrošnikov: jasno in razumljivo opišite, kaj se lahko zgodi, če se proizvod uporablja,

— že sprejetih korektivnih ukrepih in

— količini proizvodov, ki so še v prometu na trgu, po državah članicah, če so ti podatki na voljo.

4) **Pravočasno obvestite druge gospodarske subjekte, odgovorne osebe in ponudnike spletnih tržnic v zadevni dobavni verigi o vseh varnostnih težavah, ki ste jih ugotovili.**

To posredovanje informacij je ključno za hitro reševanje varnostnih težav.

Pritožbe in nesreče

V zvezi s pritožbami potrošnikov in nesrečami imate naslednje obveznosti:

1) **Vzpostavite kanal za pritožbe potrošnikov.**

Imeti morate komunikacijski kanal, kot so telefonska številka, elektronski naslov ali poseben razdelek na vašem spletnem mestu, kjer lahko potrošniki vlagajo pritožbe in vas obveščajo o morebitnih nesrečah ali varnostnih težavah, ki so jih imeli s proizvodom. Ta komunikacijski kanal je lahko enak kot enotna kontaktna točka, ki jo morate navesti na proizvodu (poštni ali elektronski naslov enotne kontaktne točke, prek katere se lahko obrnejo na vas).

([20]) https://webgate.ec.europa.eu/safety-business-gateway/screen/public/home.

Pri tem bi bilo treba upoštevati potrebe invalidov glede dostopnosti. Vse informacije na primer ne smejo biti navedene na sliki, ki je programska oprema za pretvorbo besedila v zvok ne more prebrati ([21]).

2) **Proučite pritožbe.**

Proučiti morate vse pritožbe, prejete od potrošnikov, ali informacije o nesreči, povezani z varnostjo proizvoda. Če se izkaže, da je pritožba upravičena, bi morali sprejeti korektivni ukrep.

Če je potrošnik prijavil nesrečo, povezano z varnostjo proizvoda, jo morate prijaviti pristojnim organom prek Safety Business Gateway.

Voditi morate interni register o:

— pritožbah potrošnikov in informacijah o nesrečah,

— odpoklicih proizvodov in

— vseh korektivnih ukrepih, sprejetih za zagotovitev skladnosti proizvoda.

V tem internem registru pritožb bi morali hraniti le tiste osebne podatke, ki jih potrebujete za proučitev pritožbe.

Takšne podatke bi morali hraniti le toliko časa, kot je to potrebno za namene proučitve. V vsakem primeru bi morali osebne podatke (npr. ime in naslov potrošnika) izbrisati iz registra pet let po tem, ko ste podatke vnesli vanj.

3) **Prijavite nesreče, povezane z varnostjo proizvodov.**

Ko ste obveščeni o nesreči, ki jo je povzročil proizvod, ki ste ga dali na trg ali katerega dostopnost na trgu ste omogočili, ali izveste za takšno nesrečo, morate o njej prek Safety Business Gateway čim prej obvestiti pristojne organe države članice, v kateri se je nesreča zgodila.

Ko vas uvozniki ali distributerji obvestijo, da se je takšna nesreča zgodila, morate nesrečo prijaviti pristojnim organom ali pa naročiti uvozniku ali enemu od distributerjev, naj opravi prijavo.

Kaj je nesreča, povezana z varnostjo proizvodov?

Nesreče, ki jih je treba prijaviti, so dogodki, povezani z uporabo proizvoda, ki so povzročili smrt posameznika ali resne škodljive učinke na njegovo zdravje in varnost. Ti učinki so lahko trajni ali začasni. Vključujejo lahko poškodbe, drugo škodo, povzročeno telesu, bolezni in kronične učinke na zdravje.

Katero orodje moram uporabiti za prijavo nesreče?

Uporabiti morate Safety Business Gateway (glej točko 3.4.3).

Katere informacije moram vključiti v prijavo?

Navesti morate:

— vrsto proizvoda in njegovo identifikacijsko številko ter

— okoliščine nesreče, če so znane (npr. starost žrtve nesreče, če je ustrezno, in na kakšen način se je proizvod uporabljal, ko je prišlo do nesreče).

([21]) Zahteve glede dostopnosti iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/882 (Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70)) so obvezne in jih je treba izvajati, da bi odražale predvideno uporabo vaših proizvodov s strani invalidov.

Kontrolni seznam za proizvajalca

✓ **Varnost zasnove:** pri zasnovi proizvoda opravite ustrezno oceno tveganja ter odpravite ali ublažite vsa možna varnostna tveganja.

✓ **Razmislite o uporabi evropskih standardov**, sklicevanja na katere so bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije*, če obstajajo. Z njimi boste lažje zagotovili skladnost.

✓ **Pripravite tehnično dokumentacijo** za svoj proizvod, da boste lahko spremljali svojo notranjo oceno tveganja, in jo hranite deset let.

✓ **Poskrbite, da boste na proizvod ali njegovo embalažo namestili potrebne informacije:** navedite identifikacijske podatke proizvoda, svoje identifikacijske in kontaktne podatke, navodila ter varnostne informacije, če je to potrebno.

✓ **Prepričajte se, da je za vaš proizvod v EU določena odgovorna oseba** in da so njeni kontaktni podatki ter druge zahtevane informacije navedeni na proizvodu ali njegovi embalaži, paketu ali priloženem dokumentu.

✓ **V ponudbah pri prodaji na daljavo prikažite zahtevane informacije o proizvodu:**

— identifikacijske podatke proizvoda in njegovo sliko,

— svoje identifikacijske in kontaktne podatke,

— identifikacijske in kontaktne podatke odgovorne osebe za proizvod, če kot proizvajalec nimate sedeža v EU,

— navodila in varnostne informacije, če so potrebni.

✓ Če imate vzpostavljen **sistem za registracijo ali program zvestobe kupcev**, morate potrošnikom omogočiti, da se prijavijo izključno za namene, povezane z varnostjo.

✓ Vzpostavite **notranje postopke za varnost proizvodov**.

✓ **Če se pojavi vprašanje varnosti proizvoda:**

— **sprejmite korektivne ukrepe (pri odpoklicih uporabite predlogo obvestila o odpoklicu in ponudite možnost za uveljavljanje zahtevkov),**

— **obvestite potrošnike,**

— **obvestite nacionalne organe prek Safety Business Gateway,**

— **obvestite druga podjetja v dobavni verigi.**

✓ Vzpostavite **neposreden kanal za pritožbe potrošnikov** glede varnosti proizvodov in te pritožbe proučite, saj lahko tako pridobite dragocene informacije o varnosti vašega proizvoda. Razmislite o dostopnih formatih.

✓ **Vodite interni register** pritožb potrošnikov, odpoklicev proizvodov in sprejetih korektivnih ukrepov.

✓ **Nesreče, ki so povezane s proizvodi** in s katerimi ste bili seznanjeni, **prijavite prek Safety Business Gateway**.

✓ **Sodelujte z organi za nadzor trga** na njihovo zahtevo.

Za podrobnejše informacije glej oddelek 3.1.1 o obveznostih proizvajalca.

3.1.2. **Sem pooblaščeni zastopnik: kakšne so moje obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov?**

Kdo je pooblaščeni zastopnik?

V uredbi o splošni varnosti proizvodov je pooblaščeni zastopnik opredeljen kot *vsaka fizična ali pravna oseba s sedežem v Uniji, ki jo je proizvajalec pisno pooblastil, da v njegovem imenu izvaja določene naloge, povezane z obveznostmi proizvajalca na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov*.

Pooblaščeni zastopnik je oseba, ki deluje v imenu proizvajalca. Pooblaščeni zastopnik (včasih poimenovan pooblaščenec ali zastopnik) mora imeti pisno pooblastilo proizvajalca ([22]). V tem pooblastilu so določene naloge, ki jih mora opravljati pooblaščeni zastopnik.

Pooblaščeni zastopnik ne bi smel imeti le formalne pristojnosti za zastopanje proizvajalca, temveč bi moral imeti tudi praktične in upravne zmogljivosti za učinkovito izpolnjevanje svojih obveznosti, kot so določene v pooblastilu proizvajalca, ter svojih obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov. Pooblaščeni zastopnik bi moral poleg potrebnega pravnega znanja in znanja o dejstvih verjetno imeti tudi zadostno znanje jezikov, potrebnih za komunikacijo z ustreznimi organi za nadzor trga.

Proizvajalec v pooblastilu zahteva od vas, da opravljate vsaj naslednje glavne naloge, ki jih je treba zagotoviti v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov, vendar pa lahko pooblastilo seveda zajema tudi širši nabor nalog v skladu z vašo splošno pogodbeno svobodo:

— predložiti organom za nadzor trga vse informacije in dokumentacijo, potrebne za dokazovanje varnosti proizvoda, ki ga zajema vaše pooblastilo, v uradnem jeziku, ki ga zadevni organi razumejo,

— obvestiti proizvajalca, če obstaja razlog za domnevo ali sum, da je proizvod, za katerega ste pooblaščeni, nevaren,

— prek obvestila na Safety Business Gateway (glej del 3.4.3) obvestiti pristojne nacionalne organe o vseh ukrepih, sprejetih za odpravo tveganj, ki jih predstavljajo proizvodi, zajeti v pooblastilu, razen če je proizvajalec že predložil informacije o teh tveganjih, ter

— na zahtevo pristojnih nacionalnih organov sodelovati z njimi pri vseh dejavnostih, katerih cilj je odpraviti tveganja, ki jih predstavljajo proizvodi v okviru pooblastila.

Organom za nadzor trga morate na zahtevo predložiti kopijo tega pooblastila.

Notranji postopki: vzpostavljene bi morali imeti notranje postopke za varnost proizvodov, ki vam omogočajo izpolnjevanje obveznosti iz uredbe o splošni varnosti proizvodov (npr. nadzor kakovosti, obravnavanje pritožb, poznavanje zakonodaje EU, zagotovljeno z usposabljanjem osebja o varnosti proizvodov in uvedbo učnih poti o varnosti proizvodov).

V celoti bi morali **sodelovati z organi za nadzor trga**, kar zadeva vidike varnosti proizvodov (kot je pojasnjeno v točki 3.4.5).

Pomembno je tudi poudariti, da vas lahko proizvajalec določi za opravljanje nalog **odgovorne osebe** za proizvod. V tem primeru boste morali izpolniti dodatne obveznosti odgovorne osebe, kot je pojasnjeno v točki 3.2.

([22]) Glej več napotkov glede pooblastila v Modrem vodniku za izvajanje predpisov EU o proizvodih, 2022 (UL C 247, 29.6.2022, str. 1).

Kontrolni seznam za pooblaščenega zastopnika

✓ **Prepričajte se, da imate pisno pooblastilo** proizvajalca, v katerem so določene naloge, ki jih morate opraviti.

✓ **Poskrbite, da ste sposobni opravljati naloge** v okviru pooblastila ter svoje druge naloge.

✓ **Pooblaščeni boste vsaj za naslednje:**

— predložitev informacij in dokumentacije organom,

— obveščanje proizvajalca v primeru suma, da je njegov proizvod nevaren,

— obveščanje nacionalnih organov o korektivnih ukrepih, sprejetih v zvezi z nevarnimi proizvodi, prek Safety Business Gateway, če tega ni storil proizvajalec,

— sodelovanje z nacionalnimi organi na njihovo zahtevo pri ukrepanju proti nevarnim proizvodom.

✓ **Predložite kopijo svojega pooblastila** na zahtevo organov za nadzor trga.

✓ Vzpostavite **notranje postopke za varnost proizvodov**.

✓ **V celoti sodelujte z nacionalnimi organi.**

✓ **Preverite, ali ste pozvani k opravljanju nalog odgovorne osebe v EU**, saj boste morali v tem primeru opravljati še dodatne naloge (glej del 3.2).

Za podrobnejše informacije glej oddelek 3.1.2 o obveznostih pooblaščenega zastopnika.

3.1.3. **Sem uvoznik: kakšne so moje obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov?**

Kdo je uvoznik?

V uredbi o splošni varnosti proizvodov je uvoznik opredeljen kot *vsaka fizična ali pravna oseba s sedežem v Uniji, ki da proizvod iz tretje države na trg Unije*.

Uvoznik ima vedno sedež v EU.

Kaj morate storiti, preden daste proizvod na trg?

Vaša splošna obveznost je zagotoviti, da je proizvod skladen s splošno varnostno zahtevo in da je proizvajalec izpolnil zahteve glede:

— notranje analize tveganja in tehnične dokumentacije (glej točko 3.1.1),

— informacij, ki jih je treba navesti na proizvodu (glej točko 3.1.1).

Katere informacije moram poleg informacij, ki jih zagotovi proizvajalec, navesti na proizvodu oziroma mu jih priložiti?

— Svoje ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko,

— svoj poštni in elektronski naslov ter, kadar sta različna, poštni ali elektronski naslov enotne kontaktne točke, prek katere se je mogoče obrniti na vas.

Kako naj bodo prikazane zgoraj navedene informacije?

Zagotoviti morate, da lahko potrošniki te informacije zlahka vidijo in preberejo. Te informacije morajo biti na voljo na proizvodu, kadar to ni mogoče, pa na embalaži ali v dokumentu, ki je priložen proizvodu. Odločitev o tem, kje bodo prikazane te informacije, je v navedenem okviru prepuščena vam. Zato bi morali biti v primeru spora sposobni svojo izbiro tudi utemeljiti. Prenos nekaterih zahtevanih informacij s proizvoda na njegovo embalažo ali druge spremne dokumente bi bil lahko upravičen le zaradi velikosti proizvoda (in torej ne denimo iz estetskih ali podobnih razlogov) ([23]).

Zagotoviti morate, da nobena dodatna oznaka, ki jo namestite na proizvod ali embalažo, ne prekriva nobenih informacij, ki jih zahteva zakonodaja EU in jih zagotovi proizvajalec.

Kaj pomeni „elektronski naslov“?

Elektronski naslov je lahko e-poštni naslov ali poseben razdelek vašega spletnega mesta, ki potrošnikom omogoča, da se neposredno obrnejo na vas. Samo spletno mesto ne zadostuje, če se prek njega ni mogoče neposredno obrniti na vas.

Katera navodila in varnostne informacije morajo biti priložene proizvodu?

Zagotoviti morate, da so proizvodu, ki ga uvažate, priložena jasna navodila in varnostne informacije.

V katerem(-ih) jeziku(-ih) moram zagotoviti te informacije?

Poskrbeti morate, da bodo ta navodila in varnostne informacije v jeziku, ki je potrošnikom zlahka razumljiv. Tega določi država članica, na trg katere daste proizvod.

Ali so te informacije vedno obvezne?

Ne, če je proizvod mogoče uporabljati varno in v skladu z vašim predvidenim namenom brez takih navodil in varnostnih informacij, te informacije niso obvezne. To na primer velja za proizvode, ki predstavljajo tveganja, ki so potrošnikom dobro znana (npr. nože).

Kakšne so moje obveznosti, če ponujam proizvod prek sredstva za prodajo na daljavo?

Če se odločite, da boste dostopnost proizvodov na trgu omogočili prek spleta ali drugih sredstev za prodajo na daljavo, morajo biti pri ponujanju teh proizvodov (npr. ponudbi proizvodov v vaši e-trgovini) jasno in vidno navedene vsaj naslednje informacije:

(a) ime, registrirano trgovsko ime ali registrirana blagovna znamka proizvajalca ter poštni in elektronski naslov, na katerem je dosegljiv;

(b) če proizvajalec nima sedeža v EU, ime, poštni in elektronski naslov odgovorne osebe v smislu člena 16(1) uredbe o splošni varnosti proizvodov ali člena 4(1) Uredbe (EU) 2019/1020;

(c) informacije, ki omogočajo identifikacijo proizvoda, vključno z njegovo sliko, vrsto in katerim koli drugim identifikatorjem proizvoda, ter

(d) vsa opozorila ali varnostne informacije, ki se namestijo na proizvod ali embalažo ali vključijo v priloženi dokument v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov ali veljavno harmonizacijsko zakonodajo EU v jeziku, ki ga potrošniki brez težav razumejo, kot to določi država članica, v kateri je proizvod dostopen na trgu.

Kakšne so moje obveznosti, če imam vzpostavljen program zvestobe kupcev?

Uredba o splošni varnosti proizvodov določa nove obveznosti, če imate (ali načrtujete imeti) **program zvestobe kupcev**, ki omogoča identifikacijo proizvodov, ki jih kupijo potrošniki (npr. stranke imajo kartico zvestobe, ki jo ob nakupu proizvodov skenirajo, zgodovina njihovih nakupov pa je na voljo podjetju, ki je vzpostavilo program zvestobe). To izključuje programe zvestobe kupcev, ki ne omogočajo identifikacije proizvodov, ki jih kupijo potrošniki (npr. kartice zvestobe, prek katerih lahko stranke prejmejo nekatere ugodnosti za določen znesek nakupa, vendar se podatki o tem, katere proizvode je stranka kupila, ne beležijo).

([23]) Podoben pristop je uporabljen tudi v smernicah Modrega vodnika za izvajanje predpisov o proizvodih, 2022 (UL C 247, 29.6.2022, str. 1).

To je učinkovit način za identifikacijo strank, ki jih zadeva odpoklic proizvoda iz varnostnih razlogov ali varnostno opozorilo. Vendar se lahko stranke odločijo, da takšnih sistemov ne bodo uporabljale, ker jih ne zanimajo druge ugodnosti, ki jih ponuja program zvestobe kupcev, zlasti pa zato, ker morda ne želijo, da bi jih kontaktirali za namene trženja.

V skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov morate, če imate vzpostavljen program zvestobe kupcev, potrošnikom omogočiti, da se za sodelovanje v programu zvestobe kupcev odločijo le za namene, povezane z varnostjo.

To pomeni, da bi morale imeti stranke možnost, da svoje kontaktne podatke zagotovijo le z namenom prejemanja informacij o varnosti (npr. odpoklicev proizvoda iz varnostnih razlogov ali varnostnih opozoril). V tem primeru bi bilo treba njihove podatke za stik z njimi uporabiti le v primeru odpoklica ali varnostnega opozorila in se jih ne bi smelo obdelovati za noben drug namen (kot je trženje).

Kakšne so moje obveznosti glede skladiščenja in prevoza proizvodov?

Dokler ste za proizvod odgovorni vi, morate zagotoviti, da pogoji skladiščenja ali prevoza:

— ne povzročijo, da proizvod postane nevaren (npr. če je treba proizvod hraniti pri določeni temperaturi, da ostane varen), ter

— ne vplivajo na oznake, ki se zahtevajo na proizvodu (glej točko 3.1.1).

Kakšne so moje obveznosti glede tehnične dokumentacije?

Izvod tehnične dokumentacije, ki jo je pripravil proizvajalec (iz točke 3.1.1), vključno z vsemi povezanimi dokumenti, kadar je to ustrezno, morate hraniti deset let po tem, ko ste proizvod dali na trg.

To dokumentacijo bi morali biti sposobni na zahtevo predložiti nacionalnim organom za nadzor trga.

Dodatne obveznosti uvoznika

Poudariti je treba tudi, da ste lahko v primeru, da proizvajalec nima sedeža v EU, tudi **odgovorna oseba za proizvod**. V tem primeru boste morali izpolnjevati dodatne obveznosti, kot je pojasnjeno v točki 3.2.

Notranji postopki: vzpostavljene bi morali imeti notranje postopke za varnost proizvodov, ki vam omogočajo izpolnjevanje obveznosti iz uredbe o splošni varnosti proizvodov (npr. nadzor kakovosti, obravnavanje pritožb, poznavanje zakonodaje EU, zagotovljeno z usposabljanjem osebja o varnosti proizvodov in uvedbo učnih poti o varnosti proizvodov).

V celoti bi morali **sodelovati z organi za nadzor trga**, kar zadeva vidike varnosti proizvodov, kot je pojasnjeno v točki 3.4.5.

Kaj naj storim, če se pojavi težava s proizvodom, preden se ta da na trg?

Proizvoda ne smete dati na trg, preden se ne vzpostavi njegova skladnost, če menite ali utemeljeno domnevate, da bi lahko veljala ena ali več od naslednjih trditev:

— proizvod je nevaren (na primer zaradi nesreče, o kateri je poročal potrošnik ali udeleženec v dobavni verigi),

— proizvod ni skladen z obveznostmi glede notranje analize tveganja in tehnične dokumentacije (glej točko 3.1.1),

— proizvod ni skladen z obveznostmi glede informacij, ki jih je treba navesti na proizvodu (glej točko 3.1.1).

Vzpostavitev skladnosti proizvoda bi lahko na primer pomenila dodajanje manjkajočih informacij na proizvod.

Če je proizvod nevaren, morate takoj:

— obvestiti proizvajalca o tem,

— poskrbeti, da so organi za nadzor trga o tem nevarnem proizvodu obveščeni prek Safety Business Gateway (glej točko 3.4.3).

Kaj naj storim, če se pojavi varnostna težava s proizvodom po tem, ko je bil ta dan na trg?

Če menite ali utemeljeno domnevate, da je proizvod, ki ste ga dali na trg, nevaren (na primer zaradi nesreče, o kateri je poročal potrošnik ali udeleženec v dobavni verigi), morate nemudoma sprejeti naslednje ukrepe:

A) **Obvestite proizvajalca o varnostni težavi.**

To posredovanje informacij je ključno za hitro reševanje varnostnih težav.

B) **Zagotovite, da je proizvajalec sprejel korektivne ukrepe, potrebne za učinkovito vzpostavitev skladnosti proizvoda.**

Če proizvajalec takšnih ukrepov še ni sprejel, jih morate takoj sprejeti sami.

Primeri korektivnih ukrepov, ki jih lahko sprejmete:

— odpoklic proizvoda od končnih uporabnikov (glej določbe v zvezi z informacijami o odpoklicih, obvestili o odpoklicu in zahtevki v primeru odpoklica iz točke 3.4.1),

— umik proizvoda s trga,

— uničenje proizvoda,

— ustavitev prodaje,

— označitev proizvoda z ustreznimi opozorili glede tveganj ali

— opozorilo potrošnikom glede tveganj.

Spremljati bi morali učinkovitost ukrepov, ki ste jih sprejeli, in jih po potrebi prilagoditi. Morda boste morali sprejeti več ukrepov hkrati.

C) **Zagotovite, da so potrošniki obveščeni o nevarnem(-ih) proizvodu(-ih).**

Če proizvajalec še ni obvestil potrošnikov, jih morate obvestiti sami.

Kako naj obvestim potrošnike?

Prek Safety Business Gateway lahko hkrati opozorite organe in potrošnike (vendar se predložene informacije lahko razlikujejo glede na podrobnosti in tehnično zahtevnost). Informacije, predložene prek Safety Business Gateway in namenjene javnosti, bodo potrošnikom na voljo na portalu Safety Gate.

Obveščanje potrošnikov o odpoklicih proizvodov iz varnostnih razlogov in varnostnih opozorilih:

Če proizvajalec tega še ni storil, morate sami obvestiti potrošnike o odpoklicih proizvodov iz varnostnih razlogov ali varnostnih opozorilih, da zagotovite varno uporabo proizvoda (glej posebne določbe v točki 3.4.1).

D) **Obvestite organe za nadzor trga držav članic, v katerih je proizvod dostopen na trgu.**

Kako naj obvestim organe za nadzor trga?

Za obveščanje organov za nadzor trga morate uporabiti Safety Business Gateway. To orodje vam omogoča, da izberete vse države članice, v katerih je bila omogočena dostopnost nevarnega proizvoda na trgu, ter takoj obvestite vse pristojne organe.

Katere informacije moram sporočiti potrošnikom in organom?

Navesti morate podrobnosti o:

1) tveganju za zdravje in varnost potrošnikov: jasno in razumljivo opišite, kaj se lahko zgodi s proizvodom;

2) že sprejetih korektivnih ukrepih ter

3) količini proizvodov, ki so še v prometu na trgu, po državah članicah, če so ti podatki na voljo.

Kakšne so moje obveznosti glede pritožb in nesreč?

A) **Zagotovite obstoj kanala za pritožbe potrošnikov.**

Preveriti morate, ali je proizvajalec potrošnikom zagotovil komunikacijski kanal (npr. telefonsko številko, elektronski naslov ali poseben razdelek na spletnem mestu), kjer lahko potrošniki vlagajo pritožbe in obveščajo proizvajalca o morebitnih nesrečah ali varnostnih težavah, ki so jih imeli s proizvodom.

Če takega kanala ni, ga morate zagotoviti potrošnikom.

Ti kanali bi morali upoštevati potrebe invalidov glede dostopnosti. Vseh ustreznih informacij na primer ne bi smeli navesti na sliki, ki je naprava za pretvorbo besedila v zvok ne more prebrati ([24]).

B) **Proučite pritožbe in obveščajte druge udeležence v dobavni verigi.**

Če prejmete pritožbo potrošnika ali informacije o nesreči, povezani z varnostjo proizvoda, jih morate proučiti. Če se izkaže, da je pritožba upravičena, bi morali sprejeti korektivni ukrep.

Proizvajalca, distributerje ter, kadar je ustrezno, ponudnike storitev odpremnih skladišč in ponudnike spletnih tržnic morate pravočasno obvestiti o opravljeni preiskavi in njenih rezultatih.

Za vsak proizvod morate voditi interni register o:

a) pritožbah potrošnikov;

b) odpoklicih proizvodov in

c) vseh korektivnih ukrepih, sprejetih za zagotovitev skladnosti proizvoda.

V tem internem registru pritožb bi morali hraniti le tiste osebne podatke, ki jih potrebujete za proučitev pritožbe.

Takšne podatke bi morali hraniti le toliko časa, kot je to potrebno za namene proučitve. V vsakem primeru bi morali osebne podatke (npr. ime in naslov potrošnika) izbrisati iz registra pet let po tem, ko ste podatke vnesli vanj.

C) **Obveščajte proizvajalca o vsaki nesreči, ki jo je povzročil proizvod, in zagotovite obveščenost pristojnih organov.**

Če ste **seznanjeni z nesrečo, ki jo je povzročil proizvod**, katerega dostopnost ste omogočili na trgu, bi morali o tem brez nepotrebnega odlašanja obvestiti proizvajalca. Proizvajalec vam lahko naroči, da o tem obvestite pristojne organe.

Če ste seznanjeni z nesrečo in proizvajalec proizvoda nima sedeža v EU, bi morali o tem obvestiti osebo, odgovorno za proizvod v EU. Ta odgovorna oseba mora zagotoviti, da se nesreča prijavi pristojnim organom države članice, v kateri se je zgodila.

Kaj je nesreča, povezana z varnostjo proizvodov?

Nesreče, ki jih je treba prijaviti, se nanašajo na dogodke, povezane z uporabo proizvoda, ki so povzročili smrt posameznika ali resne škodljive učinke na njegovo zdravje in varnost. Ti učinki so lahko trajni ali začasni in lahko vključujejo poškodbe, drugo škodo, povzročeno telesu, bolezni in kronične učinke na zdravje.

([24]) Zahteve glede dostopnosti iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/882 (Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70)) so obvezne in jih je treba izvajati, da bi odražale predvideno uporabo vaših proizvodov s strani invalidov.

Katero orodje moram uporabiti za prijavo nesreče?

Uporabiti morate Safety Business Gateway (glej točko 3.4.3).

Katere informacije moram vključiti v prijavo?

Navesti morate:

— vrsto proizvoda in njegovo identifikacijsko številko ter

— okoliščine nesreče, če so znane.

Kontrolni seznam za uvoznika

Pred dajanjem proizvoda na trg:

✓ **Poskrbite, da je proizvod varen.**

✓ **Zagotovite, da je proizvajalec opravil oceno tveganja in pripravil tehnično dokumentacijo. To tehnično dokumentacijo hranite deset let** in jo na zahtevo predložite organom.

✓ **Zagotovite, da so** identifikacijski podatki proizvoda ter identifikacijski in kontaktni podatki proizvajalca **pravilno nameščeni na proizvod ali njegovo embalažo** ter da so proizvodu po potrebi priložena navodila in varnostne informacije.

✓ **Dodajte svoje identifikacijske in kontaktne podatke na proizvod ali pa mu jih priložite.** Zagotovite, da te informacije **ne prekrivajo nobenih drugih obveznih informacij**.

✓ **Prepričajte se, da je za vaš proizvod v EU določena odgovorna oseba** in da so njeni kontaktni podatki ter druge zahtevane informacije navedeni na proizvodu ali njegovi embalaži, paketu ali priloženem dokumentu. To ste morda vi.

✓ Vzpostavite **notranje postopke za varnost proizvodov**.

✓ **Zagotovite, da skladiščenje ali prevoz ne vpliva na varnost proizvoda ali njegovo označevanje.**

✓ **Na trg ne dajajte neskladnega ali nevarnega proizvoda!** V primeru morebitne neskladnosti **obvestite proizvajalca in organe za nadzor trga**.

Po dajanju proizvoda na trg:

✓ **Če se pojavi vprašanje varnosti proizvoda:**

— **Obvestite proizvajalca.**

— **Zagotovite, da je proizvajalec sprejel korektivne ukrepe** (pri odpoklicih zagotovite, da je uporabil predlogo obvestila o odpoklicu in ponudil možnost za uveljavljanje zahtevkov). **V nasprotnem primeru jih morate takoj sprejeti sami.**

— **Zagotovite, da je proizvajalec obvestil potrošnike o nevarnih proizvodih. V nasprotnem primeru morate to storiti sami.**

— **Obvestite nacionalne organe prek Safety Business Gateway.**

✓ Zagotovite, da ima proizvajalec **neposreden kanal za pritožbe potrošnikov** glede varnosti proizvodov. V nasprotnem primeru ga morate zagotoviti sami. Razmislite o dostopnih formatih.

✓ **Proučite morebitne pritožbe** in **obveščajte druge udeležence v dobavni verigi**.

✓ **Vodite interni register** pritožb potrošnikov, odpoklicev proizvodov in sprejetih korektivnih ukrepov.

✓ **Nesreče, ki so povezane s proizvodi** in s katerimi ste bili seznanjeni, **prijavite proizvajalcu in odgovorni osebi za proizvod v EU**. Proizvajalec vam lahko naroči, da o tem obvestite pristojne organe prek **Safety Business Gateway**.

✓ **Sodelujte z organi za nadzor trga** na njihovo zahtevo.

Za podrobnejše informacije glej oddelek 3.1.3 o obveznostih uvoznika.

3.1.4. **Sem distributer: kakšne so moje obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov?**

Kdo je distributer?

V uredbi o splošni varnosti proizvodov je distributer opredeljen kot *vsaka fizična ali pravna oseba v dobavni verigi, ki ni proizvajalec ali uvoznik in ki omogoči dostopnost proizvoda na trgu*.

Dostopnost na trgu pomeni *vsako dobavo proizvoda za distribucijo, porabo ali uporabo na trgu Unije v okviru gospodarske dejavnosti v zameno za plačilo ali brezplačno*.

Na primer, distributer je lahko podjetje, ki omogoči dostopnost na trgu za proizvajalčev proizvod, opremljen z embalažo, prevedeno za določeno državo EU, če se ta proizvod še naprej prodaja pod proizvajalčevim imenom ali blagovno znamko.

Pred omogočanjem dostopnosti proizvoda na trgu:

1. **Preveriti bi morali, ali sta proizvajalec in (po potrebi) uvoznik izpolnila naslednje zahteve v zvezi s proizvodom, ki ga nameravate distribuirati:**

   a) na proizvodu so označeni številka tipa, serijska številka ali drug element za identifikacijo proizvoda, ki so brez težav vidni in čitljivi za potrošnike, kadar velikost ali narava proizvoda tega ne dopušča, pa so zahtevane informacije navedene na embalaži ali v dokumentu, ki je priložen proizvodu;

   b) proizvajalec je navedel svoje ime, svoje registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko, svoj poštni in elektronski naslov ter, kadar sta različna, poštni ali elektronski naslov enotne kontaktne točke, na kateri je dosegljiv. Te informacije bi morale biti na voljo na proizvodu, če to ni mogoče, pa na embalaži ali v dokumentu, ki je priložen proizvodu;

   c) proizvodu so priložena jasna navodila in varnostne informacije v jeziku, ki ga potrošniki brez težav razumejo, kot ga določi država članica, v kateri se omogoči dostopnost proizvoda na trgu. To ni obvezno, če je proizvod mogoče uporabljati varno in tako, kot je predvidel proizvajalec, brez takih navodil in varnostnih informacij;

   d) če je v dobavno verigo vključen uvoznik, ta navede svoje ime, svoje registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko, svoj poštni in elektronski naslov ter, kadar sta različna, poštni ali elektronski naslov enotne kontaktne točke, na kateri je dosegljiv. Te informacije morajo biti na voljo na proizvodu, kadar to ni mogoče, pa na embalaži ali v dokumentu, ki je priložen proizvodu;

   e) dodatne oznake na oznaki proizvajalca ali uvoznika ne prekrivajo nobene informacije, ki jo zahteva pravo EU.

2. Poskrbeti bi morali, da **pogoji skladiščenja ali prevoza** v času vaše odgovornosti za proizvod **ne ogrožajo njegove skladnosti s splošno varnostno zahtevo iz člena 5 uredbe o splošni varnosti proizvodov**.

   ⇨ Če na podlagi informacij, ki so vam na voljo, menite ali utemeljeno domnevate, **da je proizvod nevaren ali ni skladen z zahtevami iz točke 1 zgoraj, ne bi smeli omogočiti dostopnosti proizvoda na trgu**, razen če je bila zagotovljena njegova skladnost.

3. **Notranji postopki:** vzpostavljene bi morali imeti notranje postopke za varnost proizvodov, ki vam omogočajo izpolnjevanje obveznosti iz uredbe o splošni varnosti proizvodov (npr. nadzor kakovosti, obravnavanje pritožb, poznavanje zakonodaje EU, zagotovljeno z usposabljanjem osebja o varnosti proizvodov in uvedbo učnih poti o varnosti proizvodov).

Kaj bi morali storiti, če proizvod ponujate prek sredstva za prodajo na daljavo?

Če se odločite, da boste dostopnost proizvodov na trgu omogočili prek spleta ali drugih sredstev za prodajo na daljavo, morajo biti pri ponujanju teh proizvodov (npr. ponudbi proizvodov v vaši e-trgovini) jasno in vidno navedene vsaj naslednje informacije:

(a) ime, registrirano trgovsko ime ali registrirana blagovna znamka proizvajalca ter poštni in elektronski naslov, na katerem je dosegljiv;

(b) če proizvajalec nima sedeža v EU, ime, poštni in elektronski naslov odgovorne osebe v smislu člena 16(1) uredbe o splošni varnosti proizvodov ali člena 4(1) Uredbe (EU) 2019/1020;

(c) informacije, ki omogočajo identifikacijo proizvoda, vključno z njegovo sliko, vrsto in katerim koli drugim identifikatorjem proizvoda, ter

(d) vsa opozorila ali varnostne informacije, ki se namestijo na proizvod ali embalažo ali vključijo v priloženi dokument v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov ali veljavno harmonizacijsko zakonodajo EU v jeziku, ki ga potrošniki brez težav razumejo, kot to določi država članica, v kateri je proizvod dostopen na trgu.

Po omogočanju dostopnosti proizvoda na trgu:

V celoti bi morali **sodelovati z organi za nadzor trga**, kar zadeva vidike varnosti proizvodov, kot je pojasnjeno v točki 3.4.5.

Če na podlagi informacij, ki so vam na voljo, menite ali utemeljeno domnevate, da **je proizvod, katerega dostopnost na trgu ste omogočili, nevaren ali ni skladen z zahtevami iz točke 1 zgoraj**, morate takoj sprejeti naslednje ukrepe:

A) **O tem obvestite proizvajalca ali uvoznika, kot je ustrezno.**

To posredovanje informacij je ključno za hitro reševanje težav v zvezi z varnostjo ali neskladnostjo.

B) **Zagotovite, da so sprejeti korektivni ukrepi za učinkovito vzpostavitev skladnosti proizvoda**, vključno z umikom ali odpoklicem, če je to ustrezno. Če začnete postopek odpoklica, glejte točko 3.4.1.

C) **Poskrbite, da so organi za nadzor trga držav članic, v katerih je proizvod dostopen na trgu, o tem nemudoma obveščeni** prek Safety Business Gateway.

Kako naj obvestim organe za nadzor trga?

Uporabiti morate Safety Business Gateway. To orodje vam omogoča, da izberete vse države članice, v katerih je bila omogočena dostopnost nevarnega proizvoda na trgu, ter takoj in hkrati obvestite vse pristojne organe.

Katere informacije moram sporočiti organom?

Za namene točk B in C bi morali navesti ustrezne vam razpoložljive podatke o:

1) tveganju za zdravje in varnost potrošnikov tako, da jasno in razumljivo opišete, kaj se lahko zgodi s proizvodom;

2) že sprejetih korektivnih ukrepih in

3) količini proizvodov, ki so še v prometu na trgu, po državah članicah, če so ti podatki na voljo.

D) **Obveščajte proizvajalca o vsaki nesreči, ki jo je povzročil proizvod, in zagotovite obveščenost pristojnih organov.**

Če ste **seznanjeni z nesrečo, ki jo je povzročil proizvod**, katerega dostopnost ste omogočili na trgu, bi morali o tem brez nepotrebnega odlašanja obvestiti proizvajalca. Proizvajalec vam lahko naroči, da o tem obvestite pristojne organe.

Če ste seznanjeni z nesrečo in proizvajalec proizvoda nima sedeža v EU, bi morali o tem obvestiti osebo, odgovorno za proizvod v EU. Ta odgovorna oseba mora zagotoviti, da se nesreča prijavi pristojnim organom države članice, v kateri se je zgodila.

Kaj je nesreča, povezana z varnostjo proizvodov?

Nesreče, ki jih je treba prijaviti, se nanašajo na dogodke, povezane z uporabo proizvoda, ki so povzročili smrt posameznika ali resne škodljive učinke na njegovo zdravje in varnost. Ti učinki so lahko trajni ali začasni. Vključujejo lahko poškodbe, drugo škodo, povzročeno telesu, bolezni in kronične učinke na zdravje.

Katero orodje moram uporabiti za prijavo nesreče?

Uporabiti morate Safety Business Gateway (glej točko 3.4.3).

Katere informacije moram vključiti v prijavo?

Navesti morate:

— vrsto proizvoda in njegovo identifikacijsko številko ter

— okoliščine nesreče, če so znane.

Kontrolni seznam za distributerja

Pred omogočanjem dostopnosti proizvoda na trgu:

✓ **Preverite, ali so** identifikacijski podatki proizvoda ter identifikacijski in kontaktni podatki proizvajalca in uvoznika pravilno nameščeni na proizvod ali njegovo embalažo ter ali so proizvodu po potrebi priložena navodila in varnostne informacije.

✓ Preverite, da **oznake ne prekrivajo nobenih drugih obveznih informacij**.

✓ **Zagotovite, da skladiščenje ali prevoz ne vpliva na varnost proizvoda ali njegovo označevanje.**

✓ Vzpostavite **notranje postopke za varnost proizvodov**.

✓ **V ponudbah pri prodaji na daljavo prikažite zahtevane informacije o proizvodu:**

— identifikacijske podatke proizvoda in njegovo sliko,

— identifikacijske in kontaktne podatke proizvajalca,

— identifikacijske in kontaktne podatke odgovorne osebe za proizvod v EU,

— navodila in varnostne informacije, če so potrebni.

✓ Če imate vzpostavljen **sistem za registracijo ali program zvestobe kupcev**, morate potrošnikom omogočiti, da se prijavijo izključno za namene, povezane z varnostjo.

✓ **Na trgu ne omogočite dostopnosti neskladnega ali nevarnega proizvoda!** V primeru neskladnosti **obvestite proizvajalca in pristojne organe**.

Po omogočanju dostopnosti proizvoda na trgu:

✓ **Če je proizvod, katerega dostopnost ste omogočili na trgu, nevaren ali neskladen:**

— **obvestite proizvajalca ali uvoznika,**

— **zagotovite, da je proizvajalec ali uvoznik sprejel potrebne korektivne ukrepe** (pri odpoklicih zagotovite, da je uporabil predlogo obvestila o odpoklicu in ponudil možnost za uveljavljanje zahtevkov),

— **zagotovite, da so nacionalni organi nemudoma obveščeni prek Safety Business Gateway.** Če jih ni obvestil proizvajalec ali uvoznik, jih obvestite sami,

— **proizvajalec in uvoznik morata potrošnike obvestiti o nevarnih proizvodih**. Pri razširjanju informacij sodelujte in bodite proaktivni.

✓ **Nesreče, ki so povezane s proizvodi** in s katerimi ste bili seznanjeni, **prijavite proizvajalcu in odgovorni osebi za proizvod v EU**. Proizvajalec vam lahko naroči, da o tem obvestite pristojne organe prek **Safety Business Gateway**.

✓ **Sodelujte z organi za nadzor trga** na njihovo zahtevo.

Za podrobnejše informacije glej oddelek 3.1.4 o obveznostih distributerja.

3.1.5. **Sem ponudnik storitev odpremnih skladišč: kakšne so moje obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov?**

Kdo je ponudnik storitev odpremnih skladišč?

V uredbi o splošni varnosti proizvodov je ponudnik storitev odpremnih skladišč opredeljen kot *vsaka fizična ali pravna oseba, ki v okviru poslovne dejavnosti ponuja* ***vsaj dve od naslednjih storitev****: skladiščenje, pakiranje, naslavljanje in odpremo, ne da bi bila lastnica zadevnih proizvodov, pri čemer so izvzete poštne storitve, kakor so opredeljene v členu 2, točka 1, Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta, storitve dostave paketov, kakor so opredeljene v členu 2, točka 2, Uredbe (EU) 2018/644 Evropskega parlamenta in Sveta, in vse druge poštne storitve ali storitve tovornega prometa.*

To pomeni naslednje: podjetje, ki običajno zagotavlja le posredniške storitve (ponudnik spletne tržnice), za nekatere proizvode pa tudi storitve skladiščenja in pakiranja, se šteje za gospodarski subjekt za te proizvode (ponudnik storitev odpremnih skladišč).

Pomembno je poudariti, da se **ponudniki storitev odpremnih skladišč štejejo za gospodarske subjekte** v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov. Zato morate izpolnjevati naslednje splošno veljavne obveznosti gospodarskih subjektov:

— **notranji postopki:** vzpostavljene bi morali imeti notranje postopke za varnost proizvodov, ki vam omogočajo izpolnjevanje obveznosti iz uredbe o splošni varnosti proizvodov (npr. nadzor kakovosti, obravnavanje pritožb, poznavanje zakonodaje EU, zagotovljeno z usposabljanjem osebja o varnosti proizvodov in uvedbo učnih poti o varnosti proizvodov), in

— **v celoti** bi morali **sodelovati z organi za nadzor trga**, kar zadeva vidike varnosti proizvodov (kot je pojasnjeno v točki 3.4.5).

Prav tako je pomembno poudariti, da lahko kot **ponudnik storitev odpremnih skladišč samodejno postanete gospodarski subjekt, ki je odgovoren za proizvod** (za več podrobnosti glej točko 3.2), če v EU ni proizvajalca, uvoznika ali pooblaščenega zastopnika proizvoda, pooblaščenega za to nalogo. V takem primeru morate izpolnjevati dodatne obveznosti (kot je pojasnjeno v točki 3.2).

Kontrolni seznam za ponudnika storitev odpremnih skladišč

✓ Vzpostavite **notranje postopke za varnost proizvodov**.

✓ **Če opazite kakršno koli varnostno težavo ali neskladnost proizvoda, o tem obvestite proizvajalca in pristojne organe.**

✓ **Ne pozabite, da lahko samodejno postanete oseba, ki je v EU odgovorna za določene proizvode, s katerimi ravnate!** To preverite in, če drži, poskrbite, da imate zmogljivosti za opravljanje teh nalog.

✓ **Sodelujte z organi za nadzor trga** na njihovo zahtevo.

Za podrobnejše informacije glej oddelek 3.1.5 o obveznostih ponudnika storitev odpremnih skladišč.

3.2. **Gospodarski subjekt, ki je prevzel tudi vlogo odgovorne osebe**

Proizvoda, ki je zajet z uredbo o splošni varnosti proizvodov, ni mogoče dati na trg, če ne obstaja gospodarski subjekt s sedežem v EU, t. i. odgovorna oseba, ki je odgovoren za opravljanje nalog iz člena 4(3) Uredbe (EU) 2019/1020 in člena 16 uredbe o splošni varnosti proizvodov v zvezi s tem proizvodom.

Kdo je odgovorna oseba?

Odgovorna oseba je eno od naslednjega:

(a) proizvajalec s sedežem v EU;

(b) uvoznik, če proizvajalec nima sedeža v EU;

(c) pooblaščeni zastopnik, ki ga je proizvajalec pisno pooblastil, da v njegovem imenu izvaja naloge odgovorne osebe;

(d) ponudnik storitev odpremnih skladišč s sedežem v EU v zvezi s proizvodi, s katerimi ravna, če noben drug gospodarski subjekt iz točk (a), (b) in (c) nima sedeža v EU.

Kakšne so vaše naloge kot odgovorna oseba?

Kot odgovorna oseba morate izpolnjevati **dodatne obveznosti** poleg tistih, ki jih že imate kot gospodarski subjekt v okviru različnih zgoraj pojasnjenih kategorij. Vaše dodatne naloge so naslednje:

(a) preverite, ali je bila pripravljena tehnična dokumentacija, in zagotovite, da je tehnična dokumentacija na voljo organom za nadzor trga na njihovo zahtevo;

(b) organu za nadzor trga na njegovo utemeljeno zahtevo v jeziku, ki ga ta organ zlahka razume, predložite vse informacije in dokumentacijo, ki so potrebne, da se dokaže skladnost proizvoda;

(c) obvestite organe za nadzor trga, če utemeljeno domnevate, da proizvod predstavlja tveganje;

(d) sodelujte z organi za nadzor trga (med drugim tudi na podlagi utemeljene zahteve), da:

  i. zagotovite sprejetje takojšnjih, potrebnih in korektivnih ukrepov za odpravo vseh primerov neskladnosti z zahtevami iz uredbe o splošni varnosti proizvodov ali,

  ii. če to ni mogoče, ublažite tveganja, ki jih predstavlja ta proizvod, kadar to zahtevajo organi za nadzor trga ali na lastno pobudo, če menite ali utemeljeno domnevate, da zadevni proizvod predstavlja tveganje;

(e) kadar je ustrezno ob upoštevanju morebitnih tveganj, povezanih s proizvodom, redno preverjajte:

  i. ali je proizvod skladen s tehnično dokumentacijo, ki jo je pripravil proizvajalec. To pomeni, da je proizvajalec morebitna tveganja, ki jih lahko predstavlja proizvod, odpravil ali ublažil, kot je opisano v tehnični dokumentaciji, npr. z uporabo ustreznih evropskih standardov ali drugih sredstev, in

  ii. ali proizvod izpolnjuje naslednje zahteve:

    — na proizvodu so označeni številka tipa, serijska številka ali drug element za identifikacijo proizvoda, ki so brez težav vidni in čitljivi za potrošnike. Če velikost ali narava proizvoda tega ne dopušča, je treba zahtevane informacije navesti na embalaži ali v dokumentu, ki je priložen proizvodu,

    — proizvajalec je navedel svoje ime, svoje registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko, svoj poštni in elektronski naslov ter, kadar sta različna, poštni ali elektronski naslov enotne kontaktne točke, na kateri je dosegljiv. Te informacije bi morale biti na voljo na proizvodu, če to ni mogoče, pa na embalaži ali v dokumentu, ki je priložen proizvodu,

    — proizvodu so priložena jasna navodila in varnostne informacije v jeziku, ki ga potrošniki brez težav razumejo, kot ga določi država članica, v kateri se omogoči dostopnost proizvoda na trgu. Ta zahteva se ne uporablja, če je proizvod mogoče uporabljati varno in tako, kot je predvidel proizvajalec, brez takih navodil in varnostnih informacij.

  Na zahtevo organov za nadzor trga bi morali zagotoviti dokumentirane dokaze o opravljenih pregledih;

(f) zagotovite, da so vaše ime, registrirano trgovsko ime ali registrirana blagovna znamka ter kontaktni podatki (vključno s poštnim in elektronskim naslovom) navedeni na proizvodu ali njegovi embalaži, paketu ali priloženem dokumentu, in

> ***Kaj pomeni „elektronski naslov“?***
> Elektronski naslov je lahko e-poštni naslov ali poseben razdelek vašega spletnega mesta, ki potrošnikom omogoča, da se neposredno obrnejo na vas. Samo spletno mesto ne zadostuje, če se prek njega ni mogoče neposredno obrniti na vas.

(g) če ste seznanjeni z nesrečo, ki jo je povzročil proizvod, za katerega ste odgovorni, zagotovite, da to nesrečo prek Safety Business Gateway brez nepotrebnega odlašanja od trenutka, ko ste zanjo izvedeli, prijavite pristojnim organom države članice, v kateri se je nesreča zgodila. V obvestilu morajo biti navedene vrsta proizvoda in njegova identifikacijska številka ter okoliščine nesreče, če so znane. Pristojnim organom bi morali na njihovo zahtevo posredovati vse druge relevantne informacije.

Za dodatne podrobnosti o vlogah odgovornih oseb glejte Komisijine *Smernice za gospodarske subjekte in organe za nadzor trga o praktičnem izvajanju člena 4 Uredbe (EU) 2019/1020 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov* ([25]).

Kontrolni seznam za odgovorno osebo v EU

- ✓ **Preverite, ali je proizvajalec pripravil tehnično dokumentacijo**, in zagotovite, da jo lahko na zahtevo predložite organom.
- ✓ **Poskrbite, da bodo vaši identifikacijski in kontaktni podatki navedeni na proizvodu ali pa mu bodo priloženi.**
- ✓ **Redno preverjajte, ali je proizvod skladen s tehnično dokumentacijo:** to pomeni, da je proizvajalec morebitna tveganja, ki jih lahko predstavlja proizvod, ustrezno odpravil ali ublažil, kot je opisano v tehnični dokumentaciji.
- ✓ **Redno preverjajte, ali so identifikacijski podatki proizvoda ter identifikacijski in kontaktni podatki proizvajalca in uvoznika pravilno nameščeni na proizvod ali njegovo embalažo ter ali so proizvodu po potrebi priložena navodila in varnostne informacije.**
- ✓ **Sodelujte z organi za nadzor trga** in jim na zahtevo zagotovite vse informacije in dokumentacijo.
- ✓ **Če ste izvedeli, da proizvod predstavlja varnostno tveganje:**
  - — **obvestite nacionalne organe prek Safety Business Gateway,**
  - — **obvestite proizvajalca,**
  - — **zagotovite, da se takoj sprejmejo korektivni ukrepi. Če proizvajalec tega ne stori, storite to sami!**
- ✓ **Nesreče, ki so povezane s proizvodi** in s katerimi ste bili seznanjeni, prijavite prek **Safety Business Gateway**.
- ✓ **Izpolnite obveznosti, ki jih imate kot proizvajalec, uvoznik, pooblaščeni zastopnik ali ponudnik storitev odpremnih skladišč.**

Za podrobnejše informacije glej oddelek 3.2 o obveznostih odgovorne osebe v EU.

([25]) Obvestilo Komisije Smernice za gospodarske subjekte in organe za nadzor trga o praktičnem izvajanju člena 4 Uredbe (EU) 2019/1020 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov (UL C 100, 23.3.2021, str. 1).

3.3. **Ponudniki spletnih tržnic**

Kaj je ponudnik spletne tržnice?

„Ponudnik spletne tržnice“ pomeni ponudnika posredniške storitve, ki z uporabo spletnega vmesnika potrošnikom omogoča sklepanje pogodb na daljavo s trgovci za prodajo proizvodov. Ta podjetja torej ponujajo le spletne posredniške storitve za določen proizvod.

Če vaše podjetje opravlja tudi eno ali več storitev gospodarskih subjektov, potem deluje v tej vlogi in zanj veljajo obveznosti ustreznega gospodarskega subjekta. Če podjetje za določen proizvod opravlja tudi storitve gospodarskega subjekta, glej točki 3.1 in 3.2 teh smernic.

Kakšne obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov imam kot ponudnik spletne tržnice?

Pomembno je poudariti, da obveznosti ponudnikov spletnih tržnic, ki so povezane z varnostjo proizvodov v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov, dopolnjujejo in podrobneje opredeljujejo nekatere obveznosti teh ponudnikov na podlagi akta o digitalnih storitvah ([26]).

Naslednje obveznosti, ki so navedene v poglavju IV uredbe o splošni varnosti proizvodov, zadevajo vse ponudnike spletnih tržnic, razen tistih, ki so označene z zvezdico (*) in zadevajo samo (i) srednja ali velika podjetja in (ii) mikro/mala podjetja, kadar so ta mikro in mala podjetja opredeljena kot „zelo velika spletna platforma ali iskalnik“ v smislu akta o digitalnih storitvah ([27]).

Vaše obveznosti kot ponudnik spletne tržnice na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov so naslednje:

— določiti morate **enotno kontaktno točko**, ki omogoča neposredno elektronsko komunikacijo **z organi držav članic za nadzor trga** v zvezi z vprašanji varnosti proizvodov;

— **registrirati se morate na portal Safety Gate** in na njem navesti informacije o svoji enotni kontaktni točki;

— **določiti** morate **enotno kontaktno točko, ki bo potrošnikom omogočala neposredno** in hitro **komunikacijo** z vami v zvezi z vprašanji varnosti proizvodov;

— zagotoviti morate, da imate vzpostavljene **notranje postopke** za varnost proizvodov, da boste lahko brez nepotrebnega odlašanja izpolnili ustrezne zahteve iz uredbe o splošni varnosti proizvodov. Ti notranji postopki morajo vključevati mehanizme, ki trgovcem (vašim poslovnim partnerjem) omogočajo, da zagotovijo:

  — zahtevane informacije o varnosti in sledljivosti proizvodov ter

  — njihovo izjavo o skladnosti, s katero se zavežejo, da bodo ponujali samo proizvode, ki so skladni s pravili EU o varnosti proizvodov, ter dodatne identifikacijske informacije v skladu z zahtevami iz akta o digitalnih storitvah;

([26]) Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1).

([27]) Člen 22(7), (9) in (11) uredbe o splošni varnosti proizvodov vsebuje določbe o nekaterih obveznostih iz akta o digitalnih storitvah, in sicer iz členov 23 in 31 navedenega akta, zato sledijo področju uporabe slednjega. V skladu s členom 19 (glede člena 23 in splošneje obveznosti iz oddelka 3 poglavja III akta o digitalnih storitvah) in členom 29 akta o digitalnih storitvah (glede člena 31 in splošneje obveznosti iz oddelka 4 poglavja III akta o digitalnih storitvah) se te obveznosti načeloma ne uporabljajo za ponudnike platform, ki se štejejo za mikro in mala podjetja. Vendar pa člen 19(2) in člen 29(2) akta o digitalnih storitvah določata odstopanje od tega načela, tako da te obveznosti dejansko veljajo za platformo mikro in malih podjetij, ki so hkrati opredeljena kot zelo velike spletne platforme/zelo veliki spletni iskalniki. Izjava v preglednici tako pomeni, da se določbe o obveznostih iz akta o digitalnih storitvah, vključene v uredbo o splošni varnosti proizvodov, uporabljajo za katero koli platformo, ki jo zagotavljajo srednja in velika podjetja (kot je običajno določeno v členih 19 in 29 akta o digitalnih storitvah), ter za katero koli platformo, ki jo zagotavljajo mikro in mala podjetja in ki je hkrati opredeljena kot zelo velika spletna platforma/zelo velik spletni iskalnik, saj se v tem primeru izključitev iz uporabe oddelkov 3 in 4 akta o digitalnih storitvah ne uporablja.

— sprejeti morate potrebne ukrepe za **prejetje in obdelavo odločb**, ki jih izdajo nacionalni organi, in ukrepati brez nepotrebnega odlašanja (v vsakem primeru pa v **dveh delovnih dneh** od prejetja odločbe). O ukrepih, sprejetih na podlagi odločbe, morate elektronsko obvestiti organ za nadzor trga, ki je odločbo izdal, pri čemer uporabite njegove kontaktne podatke, objavljene na portalu Safety Gate. V takšni odločbi se lahko od vas zahteva, da v predpisanem obdobju **s svojega spletnega vmesnika odstranite vso enako vsebino**, ki se nanaša na ponudbo zadevnega nevarnega proizvoda, onemogočite dostop do nje ali prikažete izrecno opozorilo;

— **upoštevati morate informacije o nevarnih proizvodih, ki jih redno prijavljajo organi za nadzor trga** in ki jih prejmete prek portala Safety Gate. To vam bo pomagalo pri uporabi **vaših prostovoljnih ukrepov** za odkrivanje, prepoznavanje ali odstranjevanje vsebine, ki se nanaša na ponudbe nevarnih proizvodov na vaši spletni tržnici, ali onemogočanje dostopa do nje, kadar je to ustrezno (tudi tako, da uporabite interoperabilni vmesnik do portala Safety Gate); o vseh sprejetih ukrepih morate obvestiti organ za nadzor trga, ki je poslal uradno obvestilo v sistem hitrega obveščanja Safety Gate, pri čemer uporabite kontaktne podatke organa za nadzor trga, objavljene na portalu Safety Gate;

— imeti morate možnost, da od tretjih oseb (vključno s potrošniki in potrošniškimi organizacijami) **prejemate prijave o vprašanjih varnosti proizvodov**, ter **jih morate obdelati brez nepotrebnega odlašanja, v vsakem primeru pa v treh delovnih dneh** od prejema prijave;

— (*) v zvezi z varnostjo proizvodov morate **uporabiti vsaj informacije na portalu Safety Gate**, da **izpolnite zahtevo po naknadnih naključnih preverjanjih** v skladu s členom 31(3) akta o digitalnih storitvah;

— (*) v zvezi z varnostjo proizvodov morate **za razumno obdobje** in po izdaji predhodnega opozorila **začasno prekiniti** zagotavljanje svojih storitev **trgovcem, ki pogosto ponujajo nevarne proizvode**;

— (*) v zvezi z informacijami o varnosti proizvodov morate **svoj spletni vmesnik zasnovati in organizirati** na način, ki **trgovcem, ki ponujajo proizvod, omogoča, da za vsak ponujeni proizvod navedejo vsaj naslednje informacije, in zagotavlja, da so te informacije prikazane** ali kako drugače zlahka dostopne potrošnikom, ko si ogledujejo proizvode v ponudbi:

  — ime, registrirano trgovsko ime ali registrirana blagovna znamka proizvajalca ter poštni in elektronski naslov, na katerem je proizvajalec dosegljiv,

  — če proizvajalec nima sedeža v EU, ime, poštni in elektronski naslov odgovorne osebe v smislu člena 16(1) uredbe o splošni varnosti proizvodov ali člena 4(1) Uredbe (EU) 2019/1020,

  — informacije, ki omogočajo identifikacijo proizvoda, vključno z njegovo sliko, vrsto in katerim koli drugim identifikatorjem proizvoda, ter

  — vsa opozorila ali varnostne informacije, ki se namestijo na proizvod ali se mu priložijo v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov ali veljavno harmonizacijsko zakonodajo EU v jeziku, ki ga potrošniki brez težav razumejo, kot to določi država članica, v kateri se je omogočila dostopnost proizvoda na trgu;

— **sodelovati morate z organi za nadzor trga, trgovci in zadevnimi gospodarskimi subjekti** glede varnosti proizvodov, ki se ponujajo prek vaših storitev na spletu. To mora obsegati zlasti naslednje:

  — sodelovanje pri **odpoklicih proizvodov** z:

    — neposrednim obveščanjem vseh prizadetih potrošnikov, ki so zadevni proizvod kupili prek vaših vmesnikov,

    — objavo informacije o odpoklicih proizvodov iz varnostnih razlogov na vaših spletnih vmesnikih ter

    — splošnim sodelovanjem za učinkovit odpoklic proizvoda,

— obveščanje zadevnih gospodarskih subjektov, če ste umaknili ponudbo proizvoda, ki jih zadeva,

— predložitev informacij o nevarnih proizvodih nacionalnim organom prek Safety Business Gateway,

— sodelovanje z gospodarskimi subjekti in organi za nadzor trga v zvezi z **nesrečami**, o katerih ste bili obveščeni,

— sodelovanje z drugimi ustreznimi organi, vključno z organi kazenskega pregona, glede nevarnih proizvodov in **pri identifikaciji ustrezne dobavne verige**,

— omogočanje **nabiranja podatkov** za namene varnosti proizvodov, če to zahteva organ za nadzor trga, in splošno omogočanje **dostopa do vaših vmesnikov** spletnim orodjem, ki jih organi za nadzor trga uporabljajo za identifikacijo nevarnih proizvodov.

Za lažje izpolnjevanje vaših obveznosti je Komisija razvila interoperabilni vmesnik portala Safety Gate, ki ponudnikom spletnih tržnic omogoča povezavo njihovih vmesnikov s tem portalom.

Dobre prakse

— Priporočljivo je, da ponudniki spletnih tržnic sklenejo ustrezne memorandume o soglasju, ki se nanašajo na varnost proizvodov (npr. zaveza o varnosti proizvodov+) ([28]).

— Priporočljivo je, da ponudniki spletnih tržnic proizvode preverijo na portalu Safety Gate, preden jih dajo na svoj vmesnik.

Kontrolni seznam za ponudnike spletnih tržnic

✓ **Določite enotno kontaktno točko**, ki omogoča neposredno elektronsko komunikacijo **z nacionalnimi organi** in **s potrošniki** (to je lahko ista enotna kontaktna točka ali dve različni).

✓ **Registrirajte se na portal Safety Gate.**

✓ **Vzpostavite notranje postopke za varnost proizvodov.** Ti bi morali vključevati mehanizme, ki trgovcem omogočajo, da zagotovijo zahtevane informacije o varnosti in sledljivosti proizvodov ter svojo izjavo o skladnosti in izpolnijo druge zahteve iz akta o digitalnih storitvah.

✓ **Zagotovite, da lahko prejemate in obdelujete odločbe, ki jih izdajo nacionalni organi**, in sprejmete potrebne ukrepe brez nepotrebnega odlašanja, v vsakem primeru pa **v dveh delovnih dneh**. **Poročajte organom. Spremljajte vsebino ponudbe z enakim proizvodom in onemogočite dostop do nje, kadar morate to storiti, da izvršite odločbe.**

✓ **V svojih obstoječih mehanizmih za spremljanje ali potrebno skrbnost upoštevajte informacije o nevarnih proizvodih s portala Safety Gate.**

✓ **Zagotovite, da lahko od tretjih oseb prejemate obvestila o vprašanjih varnosti proizvodov in jih obdelate brez nepotrebnega odlašanja**, v vsakem primeru pa **v treh delovnih dneh**.

✓ **Sodelujte z organi za nadzor trga, s trgovci in ustreznimi gospodarskimi subjekti.**

Dodatne obveznosti za srednja ali velika podjetja ter mikro in mala podjetja, kadar so ta mikro in mala podjetja opredeljena kot „zelo velika spletna platforma ali zelo velik spletni iskalnik“ v smislu akta o digitalnih storitvah:

✓ **Za obvezna naknadna naključna preverjanja uporabite informacije s portala Safety Gate.**

✓ **Za razumno obdobje** in po izdaji predhodnega opozorila **začasno prekinite** zagotavljanje storitev **trgovcem, ki pogosto ponujajo nevarne proizvode**.

([28]) https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/productSafetyPledge.

✓ **Zasnujte in organizirajte svoj spletni vmesnik** na način, ki **trgovcem omogoča, da za vsak ponujeni proizvod navedejo vsaj naslednje informacije, in zagotavlja, da so te informacije prikazane** ali kako drugače zlahka dostopne potrošnikom, ko si ogledujejo proizvode v ponudbi:

— identifikacijski podatki proizvoda in njegova slika,

— identifikacijski in kontaktni podatki proizvajalca,

— identifikacijski in kontaktni podatki odgovorne osebe za proizvod v EU ter

— navodila in varnostne informacije, če so potrebni.

Za podrobnejše informacije glej oddelek 3.3 o obveznostih ponudnikov spletnih tržnic.

3.4. **Splošne obveznosti in orodja**

3.4.1. **Obveščanje potrošnikov o odpoklicih proizvodov iz varnostnih razlogov in varnostnih opozorilih**

Glede na vaše obveznosti na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov (glej točke 3.1 do 3.3 zgoraj) boste morda morali varno uporabo proizvoda zagotoviti tako, da boste potrošnike obvestili o odpoklicih proizvodov iz varnostnih razlogov ali jim posredovali varnostna opozorila.

Neposredna komunikacija s potrošniki je najučinkovitejši način, da so potrošniki obveščeni in da se na odpoklice in varnostna opozorila lahko odzovejo.

Kdaj je neposredna komunikacija s potrošniki obvezna?

Neposredna komunikacija s potrošniki je obvezna, če so potrošniki prizadeti zaradi odpoklica proizvoda iz varnostnih razlogov ali če jih je treba zaradi varne uporabe proizvoda seznaniti z nekaterimi informacijami (varnostno opozorilo).

Prizadete potrošnike lahko identificirate na enega od dveh načinov:

— sami prek osebnih podatkov, ki ste jih zbrali, ali

— prek tretje osebe (npr. posebnega subjekta, zadolženega za zbiranje podatkov o uporabnikih motornih vozil).

Ali moram potrošnike obvestiti neposredno?

Vaša obveznost je zagotoviti, da so potrošniki neposredno in brez nepotrebnega odlašanja obveščeni o odpoklicu proizvoda iz varnostnih razlogov ali varnostnem opozorilu, vendar se lahko akter, ki bo obveščal potrošnike, razlikuje:

— praviloma bi moral v stik s potrošniki stopiti tisti akter v dobavni verigi, ki ima dostop do njihovih osebnih podatkov (npr. prek podatkov o nakupu, programov zvestobe kupcev ali sistemov registracije). Sodelovanje v dobavni verigi je zato bistvenega pomena, kadar gre za odpoklice proizvodov iz varnostnih razlogov ali varnostna opozorila,

— druga možnost je, da potrošnike obvesti tretja oseba, ki ima dostop do njihovih kontaktnih podatkov (npr. subjekt, zadolžen za zbiranje podatkov o uporabnikih motornih vozil).

Ali je ta obveznost združljiva z zahtevami glede varstva osebnih podatkov?

Da, pravna obveznost, v skladu s katero morajo gospodarski subjekti in ponudniki spletnih tržnic za obveščanje potrošnikov o odpoklicih in varnostnih opozorilih uporabiti vse podatke o potrošnikih, ki jih že imajo na voljo, je v celoti združljiva z zakonodajo EU o osebnih podatkih.

To obveznost bi morali vključiti v svojo izjavo o varstvu osebnih podatkov in druge informacije o osebnih podatkih, ki jih posredujete potrošnikom.

Ali moram obvestiti samo potrošnike ali tudi podjetja, ki so kupila proizvod, na katerega se nanaša odpoklic proizvoda iz varnostnih razlogov ali varnostno opozorilo?

Tudi kadar so odpoklici proizvodov iz varnostnih razlogov in varnostna opozorila namenjeni predvsem potrošnikom, vam to ne bi smelo preprečiti, da obvestite vse vrste strank, zlasti mikro in mala podjetja, ki delujejo kot potrošniki.

Kakšna so pravila glede sistemov registracije in programov zvestobe kupcev?

Uredba o splošni varnosti proizvodov določa nove obveznosti, če imate (ali načrtujete imeti):

— **sistem registracije**, prek katerega potrošniki po nakupu proizvoda proizvajalcu prostovoljno sporočijo nekatere informacije (npr. svoje ime, kontaktne podatke, model ali serijsko številko proizvoda) in lahko zato pridobijo določene koristi, ali

— **program zvestobe kupcev**, ki omogoča identifikacijo proizvodov, ki jih kupijo potrošniki (npr. stranke imajo kartico zvestobe, ki jo ob nakupu proizvodov skenirajo, zgodovina njihovih nakupov pa je na voljo podjetju, ki je vzpostavilo program zvestobe). To izključuje programe zvestobe kupcev, s katerimi ni mogoče identificirati proizvodov, ki jih kupijo potrošniki (npr. kartice zvestobe, pri katerih stranke prejmejo nekatere ugodnosti za določen znesek nakupa, vendar se podatki o tem, katere proizvode je stranka kupila, ne beležijo).

Oba sistema sta učinkovit način za identifikacijo strank, ki jih zadeva odpoklic proizvoda iz varnostnih razlogov ali varnostno opozorilo. Vendar se lahko stranke odločijo, da ju ne bodo uporabljale, ker jih ne zanimajo druge ugodnosti, ki jih ponuja sistem registracije ali program zvestobe kupcev, zlasti pa zato, ker morda ne želijo, da bi jih kontaktirali za namene trženja.

V skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov morate, če imate vzpostavljen sistem registracije ali program zvestobe kupcev, potrošnikom omogočiti, da se za registracijo v sistem registracije ali za sodelovanje v programu zvestobe kupcev odločijo le za namene, povezane z varnostjo.

To pomeni, da morajo imeti stranke možnost, da svoje kontaktne podatke predložijo le z namenom prejemanja informacij o varnosti (npr. odpoklicev proizvoda iz varnostnih razlogov ali varnostnih opozoril). V tem primeru bi bilo treba njihove podatke za stik z njimi uporabiti le v primeru odpoklica ali varnostnega opozorila in se jih ne bi smelo obdelovati za noben drug namen (kot je trženje).

Ali imam še kakšne druge obveznosti obveščanja potrošnikov?

Zadostuje, da zagotovite, da ste stopili v neposreden stik z vsemi prizadetimi potrošniki in jim na ta način posredovali informacije o odpoklicu proizvoda iz varnostnih razlogov ali varnostno opozorilo. Vendar lahko to včasih storite le za proizvode iz majhnih proizvodnih serij ali za tiste, za katere so podatki o potrošnikih zlahka dostopni.

V vseh drugih primerih morate jasno in vidno obvestilo o odpoklicu (glej točko 3.4.1) ali varnostno opozorilo razposlati prek drugih ustreznih kanalov, da zagotovite največji možni doseg. To po možnosti vključuje spletno mesto vašega podjetja, kanale družbenih medijev, glasila in maloprodajna mesta ter, kot je ustrezno, obvestila v množičnih medijih in drugih komunikacijskih kanalih.

Obvestilo o odpoklicu

Informacije o odpoklicu proizvoda iz varnostnih razlogov, ki se potrošnikom zagotovijo v pisni obliki, morajo biti v obliki obvestila o odpoklicu. To obvestilo o odpoklicu mora biti potrošnikom zlahka razumljivo in na voljo v jeziku oziroma jezikih držav članic, v katerih se je omogočila dostopnost proizvoda na trgu.

V uredbi o splošni varnosti proizvodov so navedeni elementi, ki jih mora vsebovati obvestilo o odpoklicu:

— naslov, ki vsebuje besede „Odpoklic proizvoda iz varnostnih razlogov“,

— jasen opis odpoklicanega proizvoda, vključno s:

  — sliko, imenom in blagovno znamko proizvoda,

  — identifikacijsko številko proizvoda (npr. serijska številka) in po potrebi grafičnim prikazom mesta, kjer je to številko mogoče najti na proizvodu, ter

  — informacijami o tem, kdaj in kje je bil proizvod prodan ter kdo ga je prodal, če so na voljo,

— jasen opis nevarnosti, povezane z odpoklicanim proizvodom, pri čemer se je treba izogibati vsem elementom, ki bi lahko vplivali na to, da bi potrošniki tveganje dojemali kot manj resno (npr. z izrazom, kot so „prostovoljno“, „previdnostno“, „diskrecijsko“, „v redkih primerih“ ali „v posebnih primerih“, ali z navajanjem, da ni bilo prijavljenih nesreč),

— jasen opis ukrepov, ki bi jih morali sprejeti potrošniki, vključno z navodilom, da odpoklicani proizvod takoj prenehajo uporabljati,

— jasen opis možnosti za uveljavljanje zahtevkov, ki so na voljo potrošnikom,

— brezplačna telefonska številka ali interaktivna spletna storitev, na kateri lahko potrošniki dobijo več informacij v ustreznih uradnih jezikih EU,

— če je primerno, spodbujanje k delitvi informacij o odpoklicu drugim osebam.

Predloga ([29]) za obvestila o odpoklicu je določena v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2024/1435 in je na voljo na portalu Safety Gate v obliki, ki gospodarskim subjektom omogoča enostavno pripravo obvestila o odpoklicu.

Kako omogočim dostopnost informacij za invalide?

V skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov morate dostopnost informacij o odpoklicu omogočiti tudi za invalide ([30]). Če je na primer obvestilo o odpoklicu objavljeno na spletu, morajo biti pri tem upoštevane dobre prakse za spletno dostopnost. Če so pomembne informacije o odpoklicanem proizvodu ali identifikaciji proizvodov, na katere se odpoklic nanaša, vsebovane na sliki, bi jih bilo treba tudi izpisati, da bi bile lahko strojno berljive. Kadar je mogoče, bi bilo treba omogočiti, da se lahko spreminjajo povečava, svetlost in kontrast slike. Poleg tega bi bilo treba zagotoviti interoperabilnost s programi in podpornimi pripomočki za navigacijo po obvestilu.

3.4.2. Kakšne možnosti za uveljavljanje zahtevkov naj ponudim potrošnikom, če sprožim odpoklic proizvoda iz varnostnih razlogov?

V primeru odpoklica proizvoda morate potrošniku ponuditi možnost izbire med uveljavljanjem vsaj dveh od naslednjih zahtevkov:

— **popravila** odpoklicanega proizvoda,

— **zamenjave** odpoklicanega proizvoda z varnim proizvodom iste vrste ter vsaj enake vrednosti in kakovosti ali

— ustreznega **povračila** vrednosti odpoklicanega proizvoda. V tem primeru mora biti znesek povračila najmanj enak ceni, ki jo je plačal potrošnik. Nadaljnje nadomestilo je lahko določeno v nacionalni zakonodaji.

Ponudite lahko dodatne spodbude (npr. popuste ali bone), da potrošnike spodbudite k sodelovanju pri odpoklicu.

Izjemoma lahko potrošniku ponudite samo en zahtevek, če:

— uveljavljanje drugih zahtevkov ne bi bilo mogoče ali

— bi drugi zahtevki v primerjavi s predlaganim povzročili nesorazmerne stroške.

To bi bilo treba oceniti ob upoštevanju vseh okoliščin, vključno s tem, ali bi bilo mogoče potrošniku brez znatnih nevšečnosti omogočiti alternativno uveljavljanje zahtevka.

V vsakem primeru bi moralo biti uveljavljanje zahtevkov vedno učinkovito, brezplačno in pravočasno. Potrošniku **ne bi smelo povzročiti večjih nevšečnosti**. Potrošnik ne bi smel kriti stroškov pošiljanja ali drugih načinov vračila proizvoda. Poskrbeti bi morali za prevzem proizvodov, ki po naravi niso prenosni.

([29]) V Prilogi k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2024/1435 z dne 24. maja 2024 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta glede določitve predloge za obvestilo o odpoklicu (UL L, 2024/1435, 27.5.2024, str. 1).

([30]) Opozoriti je treba, da morajo proizvodi, ki so zajeti s področjem uporabe evropskega akta o dostopnosti (Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70)), izpolnjevati zahteve glede dostopnosti iz navedenega akta. Gospodarski subjekti morajo v skladu z navedeno direktivo zagotoviti, da so tem proizvodom priložena navodila in varnostne informacije v jeziku, ki ga potrošniki in drugi končni uporabniki zlahka razumejo. Med njimi so tudi invalidi, zato morajo biti te informacije dostopne tako, da izpolnjujejo zahteve glede dostopnosti iz Priloge I k navedeni direktivi.

V katerih primerih potrošnik samodejno pridobi pravico do povračila?

Če popravila ali zamenjave ne opravite v razumnem roku in brez znatnih nevšečnosti za potrošnika, je potrošnik upravičen do povračila vrednosti proizvoda.

Ali lahko potrošnike prosim, naj sami popravijo ali odstranijo nevarni proizvod?

Potrošnike lahko prosite, naj proizvod popravijo, če lahko to storijo enostavno in varno (npr. zamenjajo baterijo na prenosnem računalniku, za kar niso potrebne posebne spretnosti). To mora biti jasno opisano v obvestilu o odpoklicu. Potrošnikom morate zagotoviti potrebna navodila in po potrebi brezplačne nadomestne dele ali posodobitve programske opreme.

Odstranjevanje nevarnega proizvoda s strani potrošnikov bi lahko vključili med ukrepe, ki jih je treba izvesti, če lahko potrošniki proizvod enostavno in varno odstranijo. Tega na primer ne bi smeli storiti, če bi proizvod po odstranitvi lahko zanetil požar.

Kakšna je povezava z direktivama (EU) 2019/770 ([31]) **in (EU) 2019/771** ([32])**?**

Direktivi (EU) 2019/770 in (EU) 2019/771 določata pogodbene zahtevke v primeru neskladnosti blaga s pogodbo. Določbe o uveljavljanju zahtevkov v uredbi o splošni varnosti proizvodov so namenjene zagotavljanju odstranitve nevarnih proizvodov s trga in ustreznega uveljavljanja zahtevkov za potrošnika. Posebnosti uredbe o splošni varnosti proizvodov v primerjavi z direktivama (EU) 2019/770 in (EU) 2019/771 so naslednje:

— v primeru odpoklica proizvoda v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov ni časovne omejitve za uveljavljanje zahtevkov,

— potrošnik ima pravico, da zahtevke uveljavlja pri zadevnem gospodarskem subjektu, odgovornem za odpoklic, in ne nujno pri trgovcu ter

— v primeru odpoklica proizvoda iz varnostnih razlogov potrošniku ni treba dokazovati, da je proizvod nevaren.

Potrošniki se lahko odločijo, da uveljavijo zahtevke v primeru odpoklica nevarnega proizvoda v skladu z uredbo o splošni varnosti proizvodov ali zahtevke v primeru neskladnosti blaga s pogodbo.

Primer: V primeru odpoklica proizvoda iz varnostnih razlogov, ki ga sproži proizvajalec, lahko potrošniki uveljavljajo zahtevke na podlagi obvestila o odpoklicu ali pa pri prodajalcu uveljavijo zahtevke zaradi neskladnosti nevarnega blaga s pogodbo, če je to ustrezno.

V vsakem primeru velja naslednje:

— ko je bilo potrošniku zagotovljeno uveljavljanje zahtevka na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov, ne more uveljavljati zahtevka zaradi neskladnosti blaga s pogodbo, ker je bil proizvod nevaren, in

— ko je bilo potrošniku zagotovljeno uveljavljanje zahtevka na podlagi Direktive (EU) 2019/770 ali Direktive (EU) 2019/771, ne more uveljavljati zahtevka na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov, kadar gre za isto varnostno težavo.

Če pa je potrošnik po odpoklicu nevarnega proizvoda uveljavil zahtevek, vendar druge zahteve glede skladnosti, ki se nanašajo na isto blago, niso izpolnjene, je prodajalec še vedno odgovoren za takšno neskladnost blaga s pogodbo.

([31]) Direktiva (EU) 2019/770 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o nekaterih vidikih pogodb o dobavi digitalne vsebine in digitalnih storitev (UL L 136, 22.5.2019, str. 1).

([32]) Direktiva (EU) 2019/771 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o nekaterih vidikih pogodb o prodaji blaga, spremembi Uredbe (EU) 2017/2394 in Direktive 2009/22/ES ter razveljavitvi Direktive 1999/44/ES (UL L 136, 22.5.2019, str. 28).

3.4.3. **Kaj je Safety Business Gateway?**

Safety Gate zajema tri elemente:

— sistem hitrega obveščanja o nevarnih neživilskih proizvodih, prek katerega si lahko nacionalni organi in Komisija izmenjujejo informacije o takih proizvodih (**sistem hitrega obveščanja Safety Gate**),

— spletni portal za obveščanje javnosti o ukrepih, sprejetih proti nevarnim proizvodom, in omogočanje vlaganja pritožb ter za omogočanje ponudnikom spletnih tržnic, da registrirajo svoje kontaktne točke (**portal Safety Gate** ([33])),

— spletni portal, ki podjetjem omogoča izpolnjevanje obveznosti glede obveščanja organov in potrošnikov o nevarnih proizvodih in nesrečah (**Safety Business Gateway**).

Sistem hitrega obveščanja Safety Gate je platforma, prek katere si organi in Komisija izmenjujejo informacije o ukrepih, sprejetih proti nevarnim neživilskim proizvodom. Sistem vsebuje javne informacije in zaupne podatke, pri čemer lahko do slednjih dostopajo le registrirani organi.

Izpisek opozorilnih informacij iz sistema hitrega obveščanja je objavljen na **portalu Safety Gate** z namenom obveščanja širše javnosti o nevarnih proizvodih. **Ponudniki spletnih tržnic** morajo registrirati svoje kontaktne točke na portalu Safety Gate, da olajšajo komunikacijo z organi v zvezi z vprašanji varnosti proizvodov. Registrirani ponudniki spletnih tržnic lahko zahtevajo poverilnice za interoperabilnost, s katerimi lahko samodejno prejmejo nova opozorila takoj po njihovi objavi na portalu Safety Gate.

Safety Business Gateway je orodje, ki ga morajo podjetja uporabljati za obveščanje organov za nadzor trga o:

— nevarnih proizvodih, katerih dostopnost na trgu so omogočili, in/ali

— nesrečah, ki so se zgodile v zvezi s takimi proizvodi.

Safety Business Gateway je na voljo na portalu Safety Gate ([34]).

Katere vrste informacij moram vnesti v Safety Business Gateway?

Za oddajo obvestila prek Safety Business Gateway morate ustvariti račun EU Login ali se prijaviti v svoj obstoječi račun EU Login.

Nato morate v Safety Business Gateway vnesti podatke za identifikacijo proizvoda, podrobno opisati tveganje, povezano s proizvodom, ali nesrečo, ki se je zgodila, ter navesti informacije o dobavni verigi proizvoda.

Kaj se zgodi z vnesenimi informacijami? Ali se iz njih samodejno ustvari obvestilo v sistemu hitrega obveščanja Safety Gate?

Informacije, vnesene v Safety Business Gateway, so takoj na voljo vsem ustreznim organom za nadzor trga.

Če so izpolnjena ustrezna merila, se lahko organ odloči, da na podlagi predloženih informacij ustvari obvestilo v sistemu hitrega obveščanja Safety Gate.

Če ste predložili oceno tveganja, je ta za pristojni organ zgolj informativna, saj lahko ta stopnjo tveganja oceni drugače.

Ali lahko prek Safety Business Gateway obvestim potrošnike?

Da. V Safety Business Gateway lahko vnesete informacije, ki so namenjene opozarjanju potrošnikov (npr. obvestilo o odpoklicu proizvoda iz varnostnih razlogov). Pristojni nacionalni organ bo vnesene informacije pregledal in, če izpolnjujejo merila, na podlagi vnosa v Safety Business Gateway ustvaril obvestilo v sistemu hitrega obveščanja Safety Gate. Javne informacije bodo nato potrošnikom na voljo na portalu Safety Gate. Vendar to ni nadomestilo za vašo obveznost, da neposredno stopite v stik s potrošniki in informacije po potrebi na široko posredujete.

([33]) Portal Safety Gate je dostopen tukaj: https://ec.europa.eu/safety-gate/.
([34]) https://webgate.ec.europa.eu/safety-business-gateway/.

3.4.4. **Bistvena sprememba**

Bistveno je, da proizvodi ostanejo varni v svoji celotni življenjski dobi.

Sprememba proizvoda z uporabo fizičnih ali digitalnih sredstev bi lahko vplivala na naravo in značilnosti proizvoda na način, ki ni bil predviden v prvotni oceni tveganja proizvoda in bi lahko ogrozil njegovo varnost. Taka sprememba **s strani fizičnih ali pravnih oseb** bi se zato morala šteti za bistveno spremembo in bi morala, če je ne izvede potrošnik ali ni izvedena v njegovem imenu, povzročiti, **da se proizvod šteje za nov proizvod drugega proizvajalca**.

Da bi zagotovili skladnost s splošno varnostno zahtevo iz uredbe o splošni varnosti proizvodov, se osebo, ki izvede bistveno spremembo, šteje za proizvajalca in morajo zanjo veljati enake obveznosti. **Če sprememba ne vpliva na proizvod kot celoto**, bi se morala ta zahteva uporabljati le **za spremenjeni del proizvoda**. Da bi preprečili nepotrebno in nesorazmerno breme, od osebe, ki izvede bistveno spremembo, ne bi smeli zahtevati ponovitve preizkusov in izdelave nove dokumentacije v zvezi z vidiki proizvoda, na katere sprememba ne vpliva.

Oseba, ki izvede bistveno spremembo, bi morala dokazati, da sprememba ne vpliva na proizvod kot celoto.

Upoštevajte tudi, da se, če **proizvode preimenujete in jih daste na trg pod svojim imenom**, **štejete za proizvajalca tega proizvoda** in morate prevzeti vse odgovornosti proizvajalca.

3.4.5. **Sodelovanje z organi za nadzor trga**

Gospodarski subjekti morajo v celoti sodelovati z organi za nadzor trga in jim zagotoviti zahtevane informacije. Pri tem sodelovanju **gospodarski subjekti na zahtevo organov za nadzor trga predložijo naslednje informacije**:

Za obdobje desetih let:

— popoln opis tveganj, ki jih proizvod predstavlja,

— pritožbe, povezane s proizvodi,

— znane nesreče in

— opis korektivnih ukrepov, sprejetih za odpravo določenih tveganj.

Za obdobje šestih let:

— informacije o sledljivosti v zvezi z dobavitelji, ki so dobavili proizvod ali njegov del, sestavni del ali katero koli vanj vgrajeno programsko opremo, in

— informacije o sledljivosti v zvezi z gospodarskimi subjekti, katerim je bil proizvod dobavljen.

Poleg tega bi se lahko od gospodarskih subjektov zahtevalo, da organom za nadzor trga predložijo redna poročila o napredku pri izvajanju korektivnih ukrepov.

4. **Kje lahko dobim več informacij?**

Več informacij o **varnosti proizvodov** lahko najdete na portalu Safety Gate ([35]) in na javnem spletnem mestu Komisije ([36]). Na teh straneh boste našli splošne informacije o varnosti potrošniških proizvodov ter informacije o Safety Gate, uredbi o splošni varnosti proizvodov, zavezi o varnosti proizvodov+, mednarodnem sodelovanju na področju varnosti proizvodov, standardih in nadzoru trga.

([35]) https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/obligationsForBusinesses.
([36]) https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/eu-product-safety-and-labelling_sl.

Modri vodnik za izvajanje predpisov EU o proizvodih (različica iz leta 2022 je najnovejša) ([37]) vsebuje koristne informacije za podjetja. V njem sta celovito opisana zakonodaja EU, ki ureja proizvode, in okvir, v katerem se uporablja uredba o splošni varnosti proizvodov. V Modrem vodniku je (v oddelkih 1.2–1.3) zlasti pojasnjena razlika med harmoniziranimi in neharmoniziranimi proizvodi z vidika varnosti proizvodov, kadar to zadeva domneve o varnosti, nadzor trga in obveznosti gospodarskih subjektov. Podrobneje je pojasnjeno tudi delovanje nadzora trga v EU (v oddelku 7).

Kar zadeva vlogo gospodarskih subjektov, kot je določena v členu 4 Uredbe (EU) 2019/1020 („odgovorna oseba v EU“), je Komisija sprejela **smernice** ([38]). Te smernice so v pomoč gospodarskim subjektom in nadzornim organom pri enotni uporabi določb člena 4 Uredbe (EU) 2019/1020.

Portal EU Safety Gate

Nacionalni organi v sistem hitrega obveščanja Safety Gate vsak dan pošiljajo informacije o ukrepih, sprejetih ali odrejenih proti nevarnim neživilskim proizvodom. Vsako opozorilo vsebuje informacije o proizvodu, ki je bil zaznan kot nevaren, opis tveganja ter ukrepe, ki jih je sprejel gospodarski subjekt ali odredil organ.

Na **portalu Safety Gate** ([39]) lahko najdete najnovejša opozorila Safety Gate in tedenska poročila ([40]) ter poiščete vsa opozorila, objavljena od leta 2005 dalje ([41]). Lahko se tudi naročite na glasilo Safety Gate ([42]), da boste prejeli celotni tedenski seznam najnovejših objavljenih opozoril.

Portal Safety Gate vsebuje tudi povezavo do **Safety Business Gateway**, kjer gospodarski subjekti organom za nadzor trga predložijo obvestila o nevarnih proizvodih, ter smernice za praktično uporabo Safety Business Gateway.

Portal Safety Gate **vsebuje tudi seznam ustreznih kontaktnih podatkov** organov za nadzor trga, ki se ukvarjajo z nevarnimi neživilskimi proizvodi v državah članicah.

Tudi izvedbeni in delegirani ukrepi, ki izhajajo iz uredbe o splošni varnosti proizvodov, vsebujejo dodatne informacije, zlasti o:

— **pravilih o dostopu do sistema hitrega obveščanja Safety Gate in o njegovem delovanju, informacijah, ki jih je treba vnesti v ta sistem, zahtevah za uradna obvestila in merilih za oceno ravni tveganja** ([43])**,**

— **izvajanju interoperabilnega vmesnika portala Safety Gate za ponudnike spletnih tržnic** ([44]),

— **predlogi za obvestilo o odpoklicu** ([45]),

([37]) Modri vodnik za izvajanje predpisov o proizvodih 2022 (UL C 247, 29.6.2022, str. 1).
([38]) Obvestilo Komisije Smernice za gospodarske subjekte in organe za nadzor trga o praktičnem izvajanju člena 4 Uredbe (EU) 2019/1020 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov (UL C 100, 23.3.2021, str. 1).
([39]) https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport#recentAlerts.
([40]) https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport#weeklyReports.
([41]) https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/search?resetSearch=true.
([42]) https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport/subscription.
([43]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/3173 z dne 27. avgusta 2024 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pravili o dostopu do sistema hitrega obveščanja Safety Gate in o njegovem delovanju, informacijami, ki jih je treba vnesti v ta sistem, zahtevami za uradna obvestila in merili za oceno ravni tveganja (UL L, 2024/3173, 13.12.2024).
([44]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/1459 z dne 27. maja 2024 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z izvajanjem interoperabilnega vmesnika portala Safety Gate za ponudnike spletnih tržnic (UL L, 2024/1459, 28.5.2024).
([45]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/1435 z dne 24. maja 2024 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta glede določitve predloge za obvestilo o odpoklicu (UL L, 2024/1435, 27.5.2024).

— **načinih, kako potrošniki in druge zainteresirane strani obveščajo Komisijo o proizvodih, ki bi lahko predstavljali tveganje za zdravje in varnost potrošnikov** ([46]),

— **kazalnikih rezultatov** ([47]) ter

— **vlogah in nalogah enotnih nacionalnih kontaktnih točk sistema hitrega obveščanja Safety Gate** ([48]).

Poročila o dejavnostih (vključno z rezultati preskusov) so objavljena v okviru redno organiziranih **usklajenih dejavnosti v zvezi z varnostjo proizvodov**, pri katerih organi EU in Efte skupaj preskušajo določene proizvode. Na voljo so vam tudi **informativni pregledi s ključnimi sporočili za podjetja**, ki vam lahko pomagajo pridobiti informacije o več kategorijah proizvodov. Končna poročila in informativno gradivo so na voljo v vseh jezikih EU na portalu Safety Gate ([49]).

5. Zaključek

Uredba o splošni varnosti proizvodov zagotavlja varnost proizvodov in varstvo potrošnikov. Dopolnjuje posebne zahteve, ki jih nalagata harmonizacijska zakonodaja Unije za proizvode in splošneje pravo Unije. Za podjetja pojasnjuje in usklajuje njihove odgovornosti v zvezi z varnostjo proizvodov ter tako zagotavlja večjo pravno varnost.

Izpolnjevanje obveznosti glede varnosti proizvodov na podlagi uredbe o splošni varnosti proizvodov je pomembno, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji za podjetja, ki poslujejo na enotnem trgu EU, in visoka raven varstva potrošnikov. Podjetjem, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti, se lahko v državah članicah naložijo globe.

Pomembno je poudariti, da sama uredba o splošni varnosti proizvodov ne ureja pravil o odgovornosti. Več informacij o **zakonodaji EU o odgovornosti za proizvode** najdete na spletnem mestu Komisije ([50]).

Pomembno je tudi poudariti, da se lahko zakonodajne zahteve zelo tesno dopolnjujejo s **prostovoljnimi pobudami, ki dodatno izboljšujejo varnost proizvodov**, ter priznati vložena prizadevanja (npr. zaveza o varnosti proizvodov+ ([51]) ali nagrada za varnost izdelkov) ([52]).

V uredbi o splošni varnosti proizvodov je priznan tudi pomen takih prostovoljnih sistemov, ki presegajo pravne zahteve, ter pristojnim nacionalnim organom in Komisiji dana možnost, da spodbujajo sklepanje prostovoljnih **memorandumov o soglasju**, ki vsebujejo prostovoljne zaveze za izboljšanje varnosti proizvodov, z gospodarskimi subjekti ali ponudniki spletnih tržnic ter z organizacijami, ki zastopajo potrošnike ali gospodarske subjekte. Priporočljivo je, da take pobude razvijajo vsi zadevni akterji.

Kontaktni podatki

Za morebitna druga specifična vprašanja lahko na portalu Safety Gate najdete dodatne kontakte nacionalnih organov za nadzor trga ([53]).

([46]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/1740 z dne 21. junija 2024 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta glede načinov, kako potrošniki in druge zainteresirane strani obveščajo Komisijo o proizvodih, ki bi lahko predstavljali tveganje za zdravje in varnost potrošnikov, ter za posredovanje takih informacij zadevnim nacionalnim organom (UL L, 2024/1740, 24.6.2024).

([47]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/2958 z dne 29. novembra 2024 o določitvi kazalnikov učinka, upoštevnih za Uredbo (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta o splošni varnosti proizvodov (UL L, 2024/2958, 2.12.2024).

([48]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/2639 z dne 9. oktobra 2024 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta glede vlog in nalog enotnih nacionalnih kontaktnih točk sistema hitrega obveščanja Safety Gate (UL L, 2024/2639, 10.10.2024).

([49]) https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/casp.

([50]) https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/goods/free-movement-sectors/liability-defective-products_sl.

([51]) https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/productSafetyPledge.

([52]) https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/safetyAward.

([53]) https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/contacts.